

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 44, П'ЯТНИЦЯ, 3 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 44, FRIDAY, NOVEMBER 3, 2023

\$2.00

ХРОНІКА ВІЙНИ

Ворог вів марні штурмові дії

За останній тиждень українські військові нанесли суттєвих втрат окупантам на лівому березі окупованої Херсонщини, завдаючи постійних ударів безпілотниками та артилерією. Основними цілями для атак були укріплені позиції з піхотою, важка техніка, склади з боеприпасами, а також вантажівки, які забезпечують підвезення боеприпасів, продовольства та живої сили. Удари наносяться з правого берега Дніпра на глибину до 15 кілометрів між Козачими Лагерями, Кринки та Корсункою.

Сили оборони України у жовтні знищили 22,920 російських загарбників та 3,494 одиниці озброєння та військової техніки ворога.

За місяць ворог втратив 521 танк, 843 бойові броньовані машини, 773 артилерійські системи, 48 систем залпового вогню, 26 установок ППО, 741 одиницю автотехніки, 86 одиниць спецтехніки, 5 літаків, 8 гелікоптерів, а також 425 безпілотників та 18 ворожих ракет.

Ворог вів марні штурмові дії в районах населених пунктів Синьківка, Іванівка Харківської області та Надія Луганської області. На Таврійському напрямку ворог завдав 37 авіоударів, провів 39

бойових зіткнень та здійснив 1,112 артобстрілів. Триває наступ на Мелітопольському напрямку.

У тимчасово окупованому Криму неподалік села Оленівка у ніч на 30 жовтня Збройні сили України завдали удару по дислокації ракетно-зенітного полку.

Найближчими днями очікується нова хвиля штурмів під Авдіївкою. Ситуація там складна. Ворог підтягує багато техніки, перекидає особовий склад з інших напрямків. Російські війська готуються атакувати Авдіївський коксохімічний завод на північ від міста.

У районі Бахмута російські загарбники суттєво посилили своє угруповання та перейшли до активних дій. Російська армія в районі Куп'янська намагається просунутися вперед одразу на кількох напрямках.

30 жовтня армія РФ обстріляла судноремонтний завод в Одеському районі, центральний район Херсона, кладовище у Кіндійці на Херсонщині.

Російські війська вбили в Україні 510 дітей і ще 1,141 дитину поранили.

Мілітарний портал,
Українформ)

Президент зустрівся з конгресменами

Президент України Володимир Зеленський приймає делегацію Палати представників Конгресу США. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – 30 жовтня Президент України Володимир Зеленський прийняв двопартійну делегацію Палати представників Конгресу США у складі Джеймса Френча Гилла, Майкла Квіглі та Стівена Линча, які перебувають в Україні з візитою. Глава держави наголосив, що такі візити солідарності є потужним сигналом підтримки України та всього українського народу з боку США. Це осо-

бливо важливо напередодні зими, коли держава-агресор плянує продовжити ракетний терор проти українських міст та об'єктів критичної інфраструктури.

Під час зустрічі обговорено питання продовження дієвої та всебічної підтримки України з боку США. Сполучених Штатів. У цьому контек-

(Закінчення на стор. 6)

Новий провід СКУ

22 жовтня в ході XII Світового конгресу українців (СКУ) відбулося переобрання Президента та Ради директорів, які очолюватимуть СКУ наступні чотири роки. Головував на XII конгресі колишній Президент СКУ Євген Чолій.

У конгресі, що відбувався у гібридному форматі, взяли участь понад 300 делегатів та гостей із 30 країн світу. Про важливу працю звітували Президент СКУ Павло Грод та провідники організації.

З привітаннями до учасників звернулися Митрополит Київський і всієї України Епіфаній, Глава Української греко-католицької церкви Святослав, Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, Міністер закордонних справ України Дмитро Кулеба, Начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони Кирило Буданов, Директорка Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Ірина

Павла Грода переобрано Президентом Світового конгресу українців

Ключковська, виконувач обов'язків Міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандєєв та інші.

Президентом СКУ обраний Павло Грод, першим віцепрезидентом СКУ залишається Стефан Романів (Авст-

(Закінчення на стор. 8)

ПАРЕ визнала Голодомор 1932-1933 років актом геноциду

Георгій Лук'янчук

Парляментська асамблея Ради Європи 12 жовтня ухвалила резолюцію на підтримку України і її перемоги у війні з Росією, яка, зокрема, містить рекомендацію про визнання Голодомору актом геноциду. Таким чином ПАРЕ засудила агресивну війну Росії проти України, наголосивши на важливості дотримання стандартів Ради Європи та закликавши до „єдиного фронту, щоб зупинити агресію та досягти миру, який має стати всеосяжним, справедливим і тривалим, забезпечуючи верховенство права над пануванням сили“.

Резолюція, ухвалена Асамблеєю, підкреслює, що досягнення миру означає „підтримати перемогу України у військовій, фінансовій, політичній і дипломатичній сферах на двосторонньому та багатосторонньому рівнях“ і визнати „характер, розмір і тяжкість злочинів, вчинених

Російською федерацією“. У своїй резолюції ПАРЕ рекомендує: визнати Голодомор актом геноциду й ухвалити постанови про вшанування пам'яті жертв; країнам, представленим на Конференції учасників Реєстру збитків від агресії РФ, „просуватися до того“, щоб якнайшвидше запрацював згаданий реєстр; сприяти створенню міжнародного механізму компенсації жертвам і підтримувати створення Спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії; підтримку міжнародних органів, таких як Міжнародний кримінальний суд і Спільна слідча група, для розслідування і судового переслідування воєнних злочинів і злочинів проти людяності, вчинених в Україні, або тих, про які були віддані накази з початку агресії в 2014 році; максимально широку підтримку „Формули миру“ президента України та сприяння Україні в „боротьбі за захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності“.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Українська мова переважає

КИЇВ. – Присутність української мови в українському сегменті соціальних мереж посилилася після повномасштабного вторгнення РФ. Про це йдеться у дослідженні Центру контент-аналізи „Українська мова в українських ЗМІ та у соціальних мережах“. Українська мова відтепер помітно домінує майже в усіх найпопулярніших соціальних мережах. Якщо взяти до уваги заборонені в Україні російські соціальні мережі, а також тимчасово окуповані території (в тому числі ті, що окуповані з 2014 року), то позиції російської мови досі лишаються досить міцними – нею пишеться кожен другий допис. Втім, окремішній погляд на кожну платформу, а також регіональний розріз засвідчує радикальні зміни на користь української мови. Так, в Instagram державною мовою тепер пишеться понад 90 відс. дописів. Торік частка української мови в соціальних мережах становила 65-70 відс., а три роки тому – в жовтні 2020 року – коливалася в межах 15-25 відс. Дані дослідження є приблизною оцінкою використання української і російської мов в українському сегменті соцмереж в жовтні 2023 року. Для аналізу були зібрані дописи з поширених в Україні мереж Facebook, Twitter (X), Instagram, YouTube, TikTok та інші. Підрахунок вівся за частотою вживання в кожній соцмережі пар слів (лексем), які мають відмінні корені в українській та російській мовах. Всього було зібрано і проаналізовано 1,17 млн дописів, написаних в період з 20 вересня по 20 жовтня 2023 року. Було враховано, в тому числі, тимчасово окуповані райони Донецької, Луганської, Харківської, Запорізької та Херсонської областей, а також Крим та Севастополь. (Радіо Свобода)

■ Вбили сім'ю в окупованій Волновасі

ВОЛНОВАХА, Донецька область. – Слідчий комітет РФ повідомив про затримання двох підозрюваних у вбивстві дев'яти людей в окупованій російськими силами Волновасі. Підозрювані є російськими військовослужбовцями з Далекого Сходу, які проходять військову службу за контрактом. У жовтні 2023 року до приватного домоволодіння прийшли особи кавказької зовнішності, одягнені у військову форму. Озброєні люди вимагали, щоб родина, яка у ньому мешкала, звільнила будинок для проживання одного з підрозділів російської армії. Отримавши від 53-річного господаря відмову, нападники повернулись до помешкання та розстріляли всіх дев'ятьох членів родини, які на той момент вже спали. Серед вбитих – троє жінок та двоє малолітніх дітей. Правоохоронці України розпочали досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом порушення законів та звичаїв війни. (Радіо Свобода)

■ Загинули 25 українців

КИЇВ. – Посол Держави Ізраїль Міхаель Бродський 31 жовтня повідомив про загибель 25 українців в його країні, Міністерство закордонних справ України підтверджує загибель 21 громадянина в Ізраїлі і чотирьох – у секторі Гази. Більшість із них мали подвійне громадянство, і їхні сім'ї перебували в Ізраїлі. Також, за даними посла, з приводу двох загиблих громадян рідні зверталися, щоб поховати в Україні. Більшість буде похована в Ізраїлі, тому що там живуть їхні сім'ї. (Укрінформ)

■ Олег Царьов у критичному стані

ЯЛТА. – 27 жовтня Олега Царьова, колишнього українського депутата парламенту, відомого своєю вкрай проросійською позицією, поранили в Криму. Деталі спецоперації не розголошують, але кажуть, що в Царьова влучили двома пострілами з вогнепальної зброї. Стан О.Царьова критичний. Напад мав місце в Ялті, в анексованому Росією Криму. Близько опівночі на території санаторію, де він живе, у нього двічі стріляли. В Україні у в'язниці сидить брат Олега Царьова Михайло, який чекає на обмін. („ВВС Україна“)

Обрано нового спікера Конгресу США

Олександр Панов,

власний кореспондент „Нової газети“ у Вашингтоні

Після тритижневого глухого кута, коли Палата представників Конгресу США обирала спікера і законодавча робота стояла на місці, третє за важливістю місце в державній ієрархії Америки зайняв 51-річний Майк Джонсон – конгресмен зі штату Луїзіана. Йому вдалося отримати підтримку 220 конгресменів-республіканців, і це, як зазначають ЗМІ, незважаючи на очевидну недосвідченість у питаннях фінансової політики (найважливіша роль нижньої палати полягає у виділенні державних асигнувань).

Тим не менш, будучи переконаним консерватором (Джонсон євангеліст і послідовник Південної баптистської церкви), він відомий тим, що відкривав діалог з опонентами.

Головні завдання, які стоять перед новим спіке-

ром, не допустити зупинення роботи уряду через недофінансування (термін нинішньої угоди спливає 18 листопада), і визначитися із запитом Президента Байдена. Йдеться про екстрене виділення 106 млрд дол., з яких 61.4 млрд призначено Україні, 14.3 млрд – Ізраїлю, 13.6 млрд дол. – на зміцнення кордону між США та Мексикою, а ще 7.4 млрд дол. підуть на Тайвань, який стикається зі зростаючою загрозою агресії Китаю. Решту 9.15 млрд дол. використають на гуманітарні цілі.

У Сенаті, де демократи тримають більшість, більшість сенаторів-республіканців, очолювана їхнім лідером Мітчем МакКоннеллом та іншими „старійшинами“ на кшталт Ліндсі Грема, виступає за якнайшвидше прийняття об'єднаного пакету допомоги Ізраїлю та Україні. Незгодні з цим 11 сенаторів-республіканців, які в минулому голосу-

(Закінчення на стор. 14)

США відреагували на звинувачення Росії

ВАШІНГТОН. – Російський диктатор Путін звинуватив Україну і західні спеціальні служби у заворушеннях в аеропорту Махачкалі. На нараді, присвяченій антисемітським погромам в Дагестані, він сказав, що „США і їхні сателіти організовують смертельний хаос“, стоять за „трагедією палестинців і бійнею в Україні“, а також намагаються „розколоти Росію зсередини“. Путін запевняє, що напад на аеропорт в Махачкалі було „інспіровано через соціальні мережі, не в останню чергу з території України за допомогою західних спецслужб“.

У Вашингтоні назвали абсурдними заяви Росії про те, що Україна нібито причетна до антисемітських погромів у Махачкалі. Речник Державного

департаменту США Метью Міллер сказав: „Ми закликаємо російську владу публічно засудити ці насильницькі протести, притягнути до відповідальності всіх причетних і забезпечити безпеку ізраїльтян і євреїв в Росії“.

Велика група людей увірвалася на територію аеропорту в Махачкалі, щоб знайти євреїв, які могли прибути туди з Тель-Авіву. Вони зупиняли автівки та намагалися зайти у літак. Того ж дня російська пропаганда почала звинувачувати у цьому українську сторону, а Путін заявив про нібито причетність України та західних спецслужб до цих погромів.

УНІАН

Чому не запрацював ленд-ліз

З жовтня американський закон про ленд-ліз для України втратив чинність. Влада США мала б його продовжити на наступний рік, але цього так і не зробила.

Олег Черниш

Минулого року в урочистій залі Білого дому 9 травня, що ще донедавна був Днем Перемоги в Україні, Президент США Джо Байден в компанії, зокрема, конгресмен українського походження Вікторії Спартц, підписує закон про ленд-ліз для України. Це відбувається вперше з часів Другої світової війни. Тоді американці передавали союзникам, серед яких і Радянський Союз, різноманітну зброю, харчі, техніку, паливо і інші необхідні речі за процедурою оренди чи довготривалого боргу (буквально з англійської „lend lease“).

Хоча пізніше під час „Холодної війни“ радянська влада применшувала ролі американської допомоги в перемозі над нацизмом, військові експерти вказують, що колосальні обсяги цієї допомоги безумовно мали важливий вплив на перебіг війни. Про важливість і символізм ленд-лізу від США говорили і на початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну в 2022 році.

Але минуло півтора року і це питання загадковим чином зникло з радарів великої політики. То що це – провал ленд-лізу, хитрий плян чи запасна опція, яка досі актуальна?

(Закінчення на стор. 14)

Кому вигідні чутки про смерть Путіна

Відомий російський політичний аналітик Валерій Соловей заявив, що 26 жовтня, о 20:40, президент країни-агресора Володимир Путін помер і що зараз тіло перебуває в холодильній камері його резиденції на Валдаї.

Секретар секретар Ради національної безпеки і оборони України Олексій Данілова вважає, що російські інформаційні вкиди про „смерть Путіна“ є частиною підготовки до його президентської кампанії.

Представник Головного управління розвідки Андрій Юсов вважає, що вкид про нібито смерть президента Росії В. Путіна мав на меті перевірити реакцію простих росіян, еліт, пропаганди, а також є інструментом впливу на самого Путіна і частиною певного сценарію.

“Базова (мета вкиду – ред.) – подивитись на реакцію суспільства в цифрах, в динаміці (чи повірили, як відреагували, на що готові), так і подивитись на реакцію персоналії, еліт, медіа (навіть

ЗМІ). Таким чином імперія, яка будується на роботі спецслужб, вивчає, як далі керувати. Це також інструмент впливу на самого Путіна чи схожу на нього людину. Він змушений реагувати, і Песков (пресекретар Путіна – ред.) змушений реагувати і доводити, що це не так“, – вказав А.Юсов.

Мета маніпулювання громадською думкою завжди одна – відволікти від реально важливих подій. Не дивно, що Д. Песков радісно коментує чутки про двійників та смерть Путіна, констатує у своїй колонці на “Німецькій хвилі” Іван Преображенський.

“Дезінформатори, які розповсюджують ці казки під прихильним наглядом Кремля та російських спецслужб, чудово розуміють, як це працює: Путін став осередком ненависти та обожнювання мільйонів. І чутка про його смерть приречена на кілька днів стати більш обговорюваною історією, ніж

(Закінчення на стор. 11)

ІНТЕРВ'Ю

Україна на шляху до Євросоюзу

Людмила Островська

БРЮСЕЛЬ. – Завершився черговий Міжнародний прес-тур „З Україною в серці“, до якого долучилося всеукраїнське видання – газета „Сільський господар“. Буваючи в багатьох країнах за маршрутами прес-туру, мені подумалося, що на півночі Європи немає жодної бідної країни: Велика Британія, Нідерланди, Ірландія, Данія, Бельгія, Люксембург, країни Скандинавського півострова. Саме ці країни, як і раніше, в цьому році входять до 10 найбезпечніших країн Європи. Що тут особливого? Які складові успішного життя? Про це та про допомогу цих країн Україні в боротьбі з російськими загарбниками були мої інтерв'ю.

Із питання як нам жити гідно, маючи такого заздрісного і агресивного сусіда, ми почали розмову з Представником України при ЄС Послом Всеволодом Ченцовим.

В. Ченцов – український дипломат, представник України при Європейському союзі та Європейському співтоваристві з атомної енергії з 2021 року. Працював Надзвичайним та Повноважним послом України в Нідерландах з 2017 по 2021 рік. Також був радником-посланником у Польщі та директором Департаменту Європейського союзу МЗС України.

На інтерв'ю з Послом у мене було 30 хвилин, про які стало відомо вже в дорозі до Бельгії.

– Дякую, що в такому щільному порядку денному ви знайшли можливість розповісти про солідарність ЄС з Україною у її боротьбі проти російської агресії, спільні інтереси сторін, пер-

спективи повоєнного відновлення України та про наше наполегливе просування до членства в ЄС.

– Я вважаю, що це натуральний процес для України. Нас довго не чули в Європейському союзі, розглядаючи через призму відносин з Росією, як несамодостатню країну. Все чогось боялися нами дратувати Росію, нас постійно тримали на витягнутій руці. Російська агресія стала суперстимулом для ЄС, щоб змінити свій підхід. Ми, звичайно, скористалися цим і підштовхнули їх та надалі підштовхуємо в цьому напрямку.

Кожна країна-кандидатка має оцінюватися, виходячи із чітких критеріїв. Досить складна система ухвалення рішень, багато країн-членів, тому це спричинило певне гальмування євроінтеграційних процесів та процесу розширення. Але з наданням Україні статусу кандидата, ми побачили нову динаміку. Процес вступу України до ЄС не лише активізував та додав нової енергії дискусії про розширення всередині ЄС, а й нового імпульсу реформам в Україні. Ті зусилля, які були спрямовані Україною за останній рік – вражають. Попри надзвичайні обставини, ми зробили істотні кроки вперед. Влітку Європейська комісія представила усну оцінку прогресу України на шляху до ЄС. Оцінку „виконано“ отримали дві рекомендації: судової реформа та закон про ЗМІ. На оцінку „хороший прогрес“ заслужило реформування КСУ. Решта чотири рекомендації: боротьба з корупцією, відмивання коштів, антиолігархічне законодавство і ухвалення закону щодо прав нацменшин

(Закінчення на стор. 10)

Заборона антидержавної діяльності УПЦ МП

Георгій Лук'яничук

КИЇВ. – 19 жовтня в першому читанні Верховна Рада прийняла законопроект про заборону релігійних організацій, пов'язаних із державою-агресором. „За“ проголосували 267 депутатів. Надалі будуть додавати правки і розглядати у другому читанні.

Ще рік назад – 1 грудня 2022 року Президент України ввів у дію рішення РНБО щодо заборони діяльності в Україні релігійних організацій, пов'язаних із центрами впливу в Росії. А відповідний законопроект Кабінет міністрів вніс до Верховної Ради 19 січня 2023 року.

Служба безпеки України викрила керівництво Російської православної церкви на створенні власних приватних військових компаній на території Росії. Для маскування бойових тренувань їхні організатори проводять підготовку „рекрутів“ виключно у стінах собору, а також на спеціальних полігонах. Фінансують такі війська наближені до Путіна олігархи. Гроші надходять на рахунки РПЦ у вигляді благодійних внесків та пожертв на

„будівництво“ храмів.

Від початку повномасштабної війни СБУ розпочала 68 кримінальних проваджень щодо представників підпорядкованій Москві церкві, з яких 14 – митрополити. Голова Державної служби з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський заявив, що Московський патріархат є активним учасником війни в Україні. Народний депутат від фракції „Європейська солідарність“ Микола Княжицький, як автор альтернативного проекту, стверджує, що замість того, щоб раз і назавжди на законодавчому рівні заборонити діяльність на території України ворожої структури, йдеться лише про заборону конкретних релігійних організацій, яких тисячі. Також не розв'язується питання майна російських церков, що натепер особливо гостро стоїть для тих громад, які перейшли в ПЦУ, але не можуть використовувати культові споруди, збудовані за кошти парафіян.

Тому парламент має нарешті визначитися: чи готові депутати раз і назавжди заборонити діяльність РПЦ на території України для національної безпеки. Особливо під час триваючої війни!

Зрадники не перевелись...

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 26 жовтня Управління СБУ в Кіровоградській області оприлюднило кількість викритих зрадників і колаборантів, які діяли на користь окупантам. Отже, з початку 2023 року на Кіровоградщині викрито 11 зрадників, 30 ворожих пропагандистів, 14 колаборантів. За цей час суди винесли шість обвинувальних вироків за державну зраду.

У поточному році затримано та притягнуто до відповідальності п'ятьох коригувальників, які наводили ворожі ракетні удари по важливих військових об'єктах, оборонних та нафтопереробних підприємствах, блокпостах та електричних підстанціях. Двох з них засуджено. Справи щодо

інших ще розглядаються в судах.

Як повідомляють в СБУ, довічне ув'язнення отримала зрадниця, яка наводила російські ракети на оборонні підприємства Кіровоградщини. За її координатами російські окупанти не раз посиляли ракети на територію області.

Серед основних цілей ворога були військова інфраструктура, підприємства оборонного комплексу та нафтопереробної галузі.

За матеріалами СБУ на 15 років засуджено агента, який готував повітряну атаку на електропідстанції Кропивницького. За вказівкою російської спецслужби агент намагався встановити GPS-трекер біля однієї з трансформаторних підстанцій в обласному центрі. Його було вчасно затримано.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зловживання під час виплат

КИЇВ. – Міністерство оборони України заявило, що в результаті вибіркової перевірки виявило зловживань на 123 млн грн із виплат військово-вслужбовцям, які не брали участі в бойових діях і не виконували жодних бойових завдань. Служба внутрішнього аудиту Міноборони вибірково перевірила 40 військових частин. Перевірки виявили, що командири деяких військових частин занадто вільно тлумачили терміни „бойові дії“ або „бойове (спеціальне) завдання“ і виплачували додаткову винагороду на свій розсуд. У червні Президент Володимир Зеленський підписав закон про зміни до законодавства щодо проходження військової служби під час дії воєнного стану. Згідно із документом, військовослужбовцям щомісяця може виплачуватися додаткова винагорода в розмірі 30-100 тис. грн. Законопроект встановлює також доплату військовим строкової служби – 6,000 грн на місяць, курсантам – 2,350 грн. (Радіо Свобода)

■ Постачав сировину в Росію

Служба безпеки України викрила закарпатського підприємця, який постачав у Росію сировину для виробництва радіолокаційних станцій. Про це повідомляє пресслужба СБУ. Підприємець постачав вогнетривку сировину, яка необхідна для виплавки сталі та її подальшого застосування для виробництва РЛС для суден російської флотії. Для реалізації продажів він виїхав до однієї з європейських країн, звідки й перевозив відповідну сировину нібито для замовників з Близького Сходу. Насправді фігурант переправляв придбану продукцію через територію Білорусі своїм покупцям у РФ. Для перевезення оптових партій сировини ділок використовував вантажівки власного автотранспортного підприємства на території ЄС. Таким чином зловмисник поставив до Росії декілька партій сировини вартістю у 12 мільйонів гривень. Серед основних замовників товару були представники одного з найбільших підприємств російської чорної металургії – Нижньолипецького металургійного комбінату, що виробляє сталь. Далі сталь відправлялася до підсанкційної російської компанії „Ізумруд“, яка виготовляє радіолокаційне обладнання. Для маскування „схеми“ її організатор вносив недостовірні відомості до міжнародних товарно-транспортних накладних, насамперед щодо маршрутів перевезень та замовників продукції. Наразі слідчі Служби безпеки повідомили директору підприємства про підозру за ч. 4 ст. 111-1 Кримінального кодексу України (провадження господарської діяльності у взаємодії з державою-агресором, у тому числі окупаційною адміністрацією держави-агресора). (Мілітарний портал)

■ Хочуть звільнити керівництво церкви

ЛЬВІВ. – Керівництво церкви св. Андрія (УГКЦ) у Львові хочуть звільнити за те, що дозволили знімати скандальний кліп письменника і музиканта Сергія Жадана та співачки Христини Соловій у стінах храму. Про це заявив доктор богослов'я та патристичних наук Юстин Бойко. За його словами, отці Василіяни розуміють, що мають винести урок із цієї ситуації, втім хочуть зробити все виважено, оскільки це була відверта провокація. „Провина отців церкви св. Андрія є явною. Вони порушили, крім принципів моральних, принцип церковного права, який каже, що церкву не можна використовувати для інших цілей, крім молитви і того, що служить слову Божому“, – сказав Ю. Бойко. Х. Соловій і С. Жадан випустили спільний кліп на пісню „Серце“, навколо якого одразу ж спалахнув скандал. За сюжетом, співачка сидить у кріслі в центрі храму у відвертій червоній сукні, а потім зустрічається там із С. Жаданом. Також у кліпі можна побачити кадри інших пар, зокрема одностатевих, одна з них цілується. У церкві заявили, що кліп необхідно видалити з мережі, оскільки він „пропагує антихристиянські цінності“. (УНІАН)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Росіяни пом'янули жертв репресій

МОСКВА. – В той час як уряд посилює переслідування дисидентів у Росії росіяни пом'янули 29 жовтня жертв державних репресій. Організація „Меморіал“, яка здобула Нобелівську премію миру, зорганізувала „Відчитання імен“. Ця подія звичайно відбувалася в Москві 29 жовтня на Соловецькому меморіалі жертвам репресій, де відчитувано імена осіб, вбитих під час сталінського Великого терору 1930-их років. Від 2020 року московська влада не дозволяє проводити демонстрацію і закрила „Меморіал“ в листопаді 2021 року. Замість демонстрації жителі міста й деякі західні посли поклали квіти на Соловецькому камені. Російська прокуратура намагається засудити на три роки ув'язнення Олега Орлова, активіста людських прав і співголова „Меморіалу“. Раніше цього місяця його засудили на 1,500 дол. кари за публічну „дискредитацію“ російського війська, після того як він на мережі Фейсбук засудив напад Росії на Україну. „Меморіал“ був заснований 1987 року в СРСР для збереження пам'яті жертв репресій. У 2022 році організація дістала Нобелівську премію миру. Серед команди оборонців Орлова є Дмитро Муратов, редактор незалежної „Нової газети“ і лауреат Нобелівської премії миру в 2021 році. („ABC News“)

■ МекКанел підтримав Байдена

ВАШІНГТОН. – Провідник республіканської меншості в Сенаті Мич МекКанел 22 жовтня в інтерв'ю на каналі „CBS“ в програмі „Обличчям до нації“ заявив, що підтримує Президента Джо Байдена в питанні об'єднання допомоги Україні та Ізраїлю. На питання ведучої, чи можна надати Україні додаткову допомогу, не прив'язуючи її до Ізраїля, оскільки деякі республіканці вагаються щодо надання додаткової допомоги Україні, М. МекКанел відповів: „Я просто вважаю, що це помилка... Я знаю, що є деякі республіканці в Сенаті, і, можливо, більше в Палаті представників, кажуть, що Україна це якась інша ситуація. Я вважаю, що все це взаємопов'язано“. Він також заявив, що, допомагаючи Україні, США відновлюють свою індустріальну базу: „Якщо ви подивитесь на допомогу Україні, поговорім про те, куди насправді йдуть гроші. Значна частина їх витрачається в Сполучених Штатах у 38 різних стейтах, замінюючи зброю, яку ми відправляли в Україну, на сучаснішу зброю. Тому ми відновлюємо нашу промислову базу“. Він також сказав, що поділяє з президентом погляди стосовно фінансування для України та Ізраїля. Адміністрація Джо Байдена неодноразово наголошувала: США здатні надати допомогу як Україні, так і Ізраїлю, як також захистити свої власні національні інтереси. („Голос Америки“)

■ Блінкен вказує на своє походження

ТЕЛЬ-АВІВ. – 12 жовтня Державний секретар США Ентоні Блінкен заявив, що допоки існує Америка, Ізраїль ніколи не буде вимушений боронитися сам. Після атаки ХАМАСу на південний Ізраїль 7 жовтня, в якій загинули понад 1,300 осіб, багато з них цивільні, Е. Блінкен прилетів до Ізраїля. Державний секретар, який є євреєм, розповів як його дід втік від погромів за царської Росії. Його дід і баба по батьковій лінії походили з Києва, а по лінії матері були угорськими євреями. „Я на особистому рівні розумію страшний відлуння, які викликають для ізраїльських євреїв масакри ХАМАСу, воістину для євреїв усюди“, – він сказав. („The Times of Israel“)

■ Глибокі зв'язки між ЦРУ та СБУ

ВАШІНГТОН. – Газета „Вашінгтон Пост“ надрукувала 23 жовтня довгу й детальну статтю про довголітні глибокі зв'язки між Центральним розвідувальним управлінням (ЦРУ) і Службою безпеки України (СБУ), яка є головно внутрішньою, як також з Головним управлінням розвідки (ГРУ), яке є військовим. Ці зв'язки ще більше зміцніли під час війни України з Росією. Газета подає багато прикладів успішних спільних операцій ЦРУ, СБУ та ГРУ проти Росії. Всі три агенції відмовилися від коментарів. („The Washington Post“)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Працьовиті українки Бельгії

Людмила Островська

МОНС, Бельгія. – 28 жовтня відзначало 75-річчя Об'єднання українок Бельгії (ОУБ). Це потужна сила, яка відстоює все українське за кордоном, підтримує Україну та допомагає у боротьбі проти російського агресора. Створена жіноча організація в 1948 році для того, щоб об'єднати українських жінок, які імігрували до Бельгії та захищати їхні інтереси. ОУБ є членом Світової федерації українських жіночих організацій, яка є недержавною організацією в системі ООН. Очолоює товариство українок Наталія Осташ, яка мешкає у Валонії, в такій глушині, де навіть осередку українців немає, хоч зароджувалася колись тут організація. Університетське містечко Монс, в якому 30 років живе Н. Осташ, є столицею провінції Ено, що у Валонії. Тут є Бельгійська регіональна торгово-промислова палата, де Наталя працює провідним спеціалістом.

Членкині Об'єднання українок Бельгії

Місто спокійне, тихе і мальовниче, приваблює не стільки якимись значними пам'ятниками або архітектурними визначними місцями, скільки гармонійністю старої забудови і затишком. Але знамениту барокову дзвіницю, яка має понад 80 метрів у висоту, видно в Монсі звідусюди. Вона не

(Закінчення на стор. 8)

Представили українську культуру в Еспанії

Георгій Лук'янчук

БАРСЕЛОНА. – У місті відбувся щорічний фестиваль Festes de la Mercè. Щорічно на цей захід взяти участь у святкуваннях запрошують одне місто світу. У 2023 році цю нагоду отримав Київ, який представив історію та культуру України – образи княгині Ольги і князя Володимира.

У перший день фестивалю мер Києва Віталій Кличко разом з мером Барселони Жауме Колбоні презентували українських ляльок-велетнів – княгиню Ольгу та князя Володимира. Протягом чотирьох днів жителі та гості Барселони знайомилися

з українською музичною, танцювальною, цирковою культурою, образотворчим мистецтвом та національною кухнею.

Київських велетнів виготовили каталонські майстри, але за українськими ескізами. Вони відкрили свято Барселони під музичний супровід „Козацького маршу“, який виконали каталонські музиканти. А також під танець артистів Київського театру українського фолкльору „Берегиня“.

Українську музичну культуру представляли низка виконавців, серед яких етногурт DakhaBrakha, панк-рок гурт Gogol Bordello, реп-співачка Alyona Alyona, діджейка Дар'я Коломієць, вокалістка Мар'яна Клочко, а також композиторка та діджейка Poly Chain.

Циркове мистецтво представляли молоді артисти, студенти Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтва. Відбувся нічний концерт бенду Gogol Bordello. Протягом фестивалю гості відвідали фотовиставку робіт видатної української художниці Марії Примаченко із колекції Національного музею українського народного декоративного мистецтва.

На фестивалі Київ представив й українську національну кухню: котлету по-київськи, вареники з картоплею та грибами. Кулінарами страв став місцевий ресторан української національної кухні „Корчма Родина“.

Київська делегація разом з представниками Барселони на Festes de la Mercè 2023.

Проект СКУ „Ми пам'ятаємо“

ТОРОНТО. – Мережа нащадків Голодомору в рамках проекту „Ми пам'ятаємо“, створеного спільно з учнями українознавчих навчальних закладів по всьому світу, які записали інтерв'ю з нащадками Голодомору, презентувала цикл інформаційних відеоспогадів про пережитий геноцид українців в 1932-1933 роках.

Ініціативу втілили спільно зі Світовою координаційною виховно-освітньою радою Світового конгресу українців. Відео розраховані для перегляду дорослими і дітьми. Всі епізоди можна знайти на сторінці Мережі нащадків Голодомору або

на каналі інформаційного партнера проекту, телебачення Kontakt Next Gen.

Заступник керівника Офісу Президента Олексій Дніпров мав зустріч з представниками Світового конгресу українців, під час якої було розглянуто питання, пов'язані з вшануванням 90-их роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні – геноциду українського народу.

Йшлося, зокрема, про організацію в Україні й за кордоном тематичних заходів із залученням представників українських спільнот в інших країнах.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Лікарні Черкащини отримали нове обладнання

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – Міністер охорони здоров'я України Віктор Ляшко 26 жовтня відвідав Смілу з нагоди створення головного закладу декількох територіальних громад на базі центральної міської лікарні Сміли після приєднання до неї багатопрофільної лікарні імені Софії Бобринської. Міністерство надало медичне обладнання, зокрема пересувний рентген-апарат та апарат комп'ютерної томографії, лапароскопічне обладнання для проведення малоінвазивних операцій. На сесії міської ради виділено 5 млн грн на ремонт майбутнього реабілітаційного відділення. Тож міністер погодився наповнити його після ремонту новітнім операційним обладнанням за кошти Світового банку.

У Клінічному центрі онкології, гематології, трансплантології та паліативної допомоги невдовзі запрацює закуплений МОЗ лінійний прискорювач для лікування онкології. Наразі медзаклад вже на фінальній стадії будівництва спеціалізованого приміщення, де його буде встановлено.

До кардіоцентру за останні два роки було поставлено понад 60 одиниць необхідного обладнання. Тепер лікарі центру надають спеціалізовану медичну допомогу близько 60 відс. усіх пацієнтів з інфарктом в області. За рік тут здійснюють 1,500 операцій на серці та близько 300 – на відкритому серці.

„Рациональне використання дороговартісного медичного обладнання в кожному медзакладі –

Учасники зустрічі в Смілі (зліва) – Тетяна Карло – заступниця міського голови, міський голова Сміли Сергій Ананко, Наталія Онойко – головна медична сестра, Анатолій Мусієнко – медичний директор Смілянської міської лікарні, Міністер охорони здоров'я України Віктор Ляшко. (Фото: Олександр Вівчарик)

те, чого ми наразі прагнемо. Лікарням, які його використовують ефективно і показують дійсно вражаючі результати, держава все більше допомагатиме з покращенням матеріально-технічної бази. Черкаський кардіоцентр – доволі показовий у цьому питанні. Тому, враховуючи потік пацієнтів та завантаженість ангиографічної операційної, розглядатимемо можливість встановлення у медзакладі ще одного ангиографа. Це дозволить медикам оперативніше обстежувати та лікувати патології судин різних органів”, – наголосив В. Ляшко і зазначив, що загалом від початку повномасштабної війни до лікарень Черкащини вже доставлено й розподілено близько 2 тис. одиниць медичного обладнання та понад 12 тис. одиниць медичних приладів. Найближчим часом планується поставка ще 48 одиниць обладнання та приладів. І це дуже важливо, адже окрім цивільного населення тут лікують і поранених воїнів ЗСУ.

День Маріуполя в Тернополі

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Переселенці відзначили День Маріуполя та першу річницю створення центру підтримки „Я – Маріуполь. Тернопіль“. Маріупольці з боєм і надією згадували про рідне місто, співали українські пісні та читали власні поезії. Керівник центру Костянтин Карцев подякував землякам, які стають однією великою родиною, щоб навіть далеко від рідного міста, у час війни відчувати тепло своєї домівки, підтримку маріупольців і тернополян. Він сказав, що за цей емоційно важкий рік маріупольці пережили багато потрясінь, але здобули неймовірну силу та нескінчену віру у нашу перемогу.

У центрі підтримки люди стають друзями.

Гостинні маріупольці пригощають яблуками.

Зустріч маріупольців у центрі підтримки.

Вчителька Леся Гапон проводить заняття з української мови. Психолог Олена Шевченко допомагає подолати негативні переживання. Також завдяки американському проєкту USAID „Економічна підтримка України“ маріупольці освоюють нові професії та знаходять роботу. Центр допомагає отримувати державну компенсацію за зруйноване житло. Для дітей тут проводять спортивні турніри з футболу і баскетболу, навчають виготовляти патріотичні сувеніри. Маріупольці відвідали Марійський центр „Зарваниця“, музей-садибу Патріярха Йосифа Сліпого, побували в Карпатах. Тепер вони збирають книги для мобільної бібліотеки ЗСУ і теплі речі для військових. Також на заходах пригощали людей маріупольськими стравами – шмушем, рулетками з баклажнів та чебуреками.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Допомога США Ізраїлеві

ВАШІНГТОН. – Після атаки ХАМАСу на Ізраїль 7 жовтня з'явилися заклики допомогти Ізраїлеві. Від Другої світової війни США надали Ізраїлеві понад 260 млрд дол. військової та економічної допомоги, плюс приблизно 10 млрд дол. на системи протиракетної оборони. В 2021 році США надали Ізраїлеві 3.31 млрд дол. допомоги, а в 2022 році – 3.18 млрд дол. Секретар Армії Крістін Вормут сказала репортерам 9 жовтня, що потрібно буде додаткових фондів від Конгресу для Ізраїля та України. Останніми часами майже вся допомога від США для Ізраїля є військовою. Конгресова дослідницька служба (CRS) порахувала, що військова допомога США творить 16 відс. оборонного бюджету Ізраїля. Ізраїль перший отримує доступ до оборонної технології США, таким чином переганяючи своїх сусідів і втримуючи „якісну військову перевагу“. Протиракетна система „Залізний купол“ в минулому стримувала 90 відс. ракет, вистрілених на країну. Завдяки партнерству ізраїльських оборонних компаній та індустрії США створено систему „Давидова праця“ проти ракет далекої дії і повільніших ракет. Система „Еров“ покриває ворожі атаки короткого й далекого засягу, як також повітряні атаки на великій висоті. Згідно з даними Світового банку, у 2022 році Ізраїль витратив 4.5 відс. ВВП на військові цілі. В Україні в минулому році військові видатки склали 33.5 відс. від її ВВП. („U.S. News & World Report“)

■ Конфіскували вивезені з України прикраси

МАДРИД. – Еспанська поліція конфіскувала 11 старовинних золотих прикрас, які були незаконно вивезені з України у 2016 році. Також правоохоронці повідомили, що затримали п'ятьох людей, які намагалися продати ці вироби в Мадриді. Серед затриманих є двоє українців, один із них священник Православної церкви, та троє еспанців. У заяві поліції з 23 жовтня сказано, що вартість 11 прикрас оцінюють на 60 млн євро (63.4 млн дол.) і вони датуються VIII-IV ст. до нашої ери. Артефакти є частиною національного надбання України й вони зникли безвісти після виставлення в 2009-2013 роках в музеї в Києві. Після експозиції священник сфабрикував документи про те, що прикраси нібито належали Церкві. У травні 2016 зловмисникам вдалось вивезти їх з України. Через те, що артефакти не можна було продати законним шляхом через ліцензії, зловмисники створили низку підставних компаній, щоб створити видимість легалізації й продати їх інвесторам. У 2021 році еспанським правоохоронцям з участю СБУ вдалось вилучити вишуканий золотий пояс, а решту – сережки й намиста – вдалось конфіскувати останніми тижнями. Тепер прикраси досліджують у Національному археологічному музеї Іспанії та Інституті культурної спадщини країни. Поліція повідомила, що слідство триває. У розслідуванні допомагали також міністерства внутрішніх справ Албанії, Болгарії, Кіпру, Північної Македонії та України. („Голос Америки“)

■ У Росії затримали журналістку Радіо Свобода

МОСКВА. – Російський суд наказав тримати в тюрмі російсько-американську журналістку і 31 жовтня відмовив їй у проханні бути під домашнім арештом. Альсу Курмашева, журналістка Радіо Свобода була затримана 18 жовтня за те, що не зареєструвалася як чужоземний агент в час, коли збирала інформації про російські військові сили. Вона вже є другим журналістом США, затриманим цього року. У березні був заарештований журналіст газети „Вол Стріт Джорнал“ Еван Гершкович, якого обвинувачують у шпигунстві. Його справа ще не вирішена. А. Курмашева могла б отримати до п'яти літ ув'язнення. Радіо Свобода подала позов до Європейського суду для людських прав проти використання Москвою законів про чужоземних агентів. Росія наклала на неї фінансову кару на мільйони доларів. („Associated Press“)

Що читають українці?

Дослідницька агенція „Info Sapiens“ на замовлення Українського інституту книги у серпні-вересні цього року провела дослідження про те, як і що читають під час війни. Щодня читають 17 відс. опитаних українців, що удвічі більше, ніж у 2020 році.

Також українці й досі часто обирають друковані книжки, але їхня популярність зменшується. Нині електронний варіант обрали 33 відс. опитаних. Також 62 відс. розповіли, що зовсім не купували книг цього року. Серед причин, які не дозволяють це робити: велика кількість непрочитаного вдома, немає потреби чи сильного бажання, або ж в родині більше ніхто не читає. Друга найбільша причина: брак грошей. 28 відс. опитаних не мають коштів на книги, вважають їх дорогими або переймаються, що куплять книгу, яка їм не сподобається.

Запитували також, якою мовою здебільшого читають українці. Хоча переважна більшість обирає українську (54 відс. у 2023 році проти 32 відс. у 2020-му), 10 відс. основною мовою читання обирають російську, а 36 відс. заявили, що їм все одно, якою мовою читати.

Держава має обов'язок повернути українську книгу в бібліотеки на звільнених територіях, адже це частина культурної деокупації України. Для цього Міністерство культури та інформаційної політики України долучилося до формування плану дій на деокупованих територіях в контексті їх повернення в український культурний простір.

Міністерство спільно з „Культурним десантом“ розпочало проєкт „Книга на фронт“, який допоможе забезпечити воїнів у зонах бойових дій необхідною літературою, посилить моральний дух та психологічний стан військових, осучаснити та розвивати діючі бібліотеки у військових частинах. Українські захисники сьогодні – це розумні, освічені люди, які мають потребу розвиватися навіть під час війни. Крім того, читання на фронті є чи не єдиним способом відволіктися від напруженого бойового дня.

Щоб приєднатись до проєкту і відправити книгу українським захисникам, можна купити книжку у книгарнях-партнерах Yakaboo, книгарні-кав'ярні „Моя книжкова полиця“, муніципальній книгарні „Сяйво книги“, придбати бажану книгу, підписати її, за нагоди додати листівку з побажаннями і залишити на спеціальній полиці. Книжки військовим доставлять „Культурний десант“ та „Нова пошта“.

Українським військовим лише у вересні відправили понад три тисячі книжок в рамках проєкту „Книга на фронт“.

Діє бюджетна програма, відповідно до якої формується державне замовлення на випуск видавничої продукції та її поширення у бібліотеках України. Список книжок формує експертна рада Державного комітету телебачення і радіомовлення України. Надрукованими за державною програмою можуть бути книжки, видані до загальнодержавних заходів та ювілеїв відомих державних діячів, письменників, композиторів, художників, на виконання актів президента України, Верховної Ради України та Кабінету міністрів України, для задоволення читацького попиту провідних бібліотек України.

„Інститут медіа права“ провів громадську експертизу діяльності Держкомтелерадіо у сфері української книги і визначив проблемні питання. Серед них – недостатня регулярність оцінки читацького попиту; відсутність механізмів контролю фактичного обсягу тиражів видань, надрукованих у рамках програми; брак тематичної змістовної оцінки експертами запропонованих видань і недоцільність їх випуску в рамках державного замовлення.

Поширенню української книги сприяють книжкові ярмарки та фестивалі. Наприклад, KyivBookFest включає книжкову виставку-продаж, де можна придбати книги від видавництва-учасників, а також тематичні події: презентації книжок, дискусії, зустрічі з авторами та поетичні читання. Це фестиваль відбувається за участі понад 80 видавців та книготорговельних компаній.

Минулого літа відбулося повернення „Книжкового арсеналу“, відбулись фестивалі української культури „ВиделкаFEST“ на Одещині, фестиваль пам'яті полеглого громадського активіста й добровольця Романа Ратушного, „Ше.Fest“ – щорічний мистецький фестиваль в селі Моринці Черкаської області, Міжнародний поетичний фестиваль в Чернівцях, Форум видавців у Львові – книжковий ярмарок і міжнародний літературний фестиваль.

Міністерство закордонних справ України, Міністерство культури та інформаційної політики та Український інститут книги під особистим патронатом дружини Президента Олени Зеленської здійснюють проєкт „Українська книжкова полиця“. Він передбачає поширення української літератури в оригіналі та перекладах у провідних бібліотеках світу.

Певною проблемою є читання української книги в діаспорі. Значне число новоприбулих втікачів від війни обумовлює залучення до української книги дітей, які опинилися в англomовному середовищі. Це завдання не лише шкіл, а й українських бібліотек. Інтернет-крамниця „Українські сторінки“ пропонує широкий вибір української літератури в США та Канаді.

Також варто ще раз переглянути власні книжкові зібрання і вислати в Україну, зокрема до війська, видання, які вже прочитані і не використовуються, особливо діаспорних авторів, які з відомих причин опинилися за межами Батьківщини.

ІСТОРІЯ

До 90-річчя Голодомору 1932-1933 років

Аскольд С. Лозинський

У аналізі цієї теми треба брати під увагу давність, брак тодішнього законодавства, слабкість міжнародного права в загальному та ймовірність покарання сьогодні чи брак такого. Для цього треба брати під увагу Конвенцію 1948 року передусім, тобто коли формально прийнято Конвенцію ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього та брати під увагу аксіом юридичний, що закон немає зворотного напрямку, а мабуть і ще більш важне, що переважно міжнародне право не втілюється.

Однак така настанова і дискусія геноцидів у модерній добі, які передували Конвенції, не є виключно академічними. Бо мораль хоча часто несуттєва у політиці та відносинах між суверенами не зовсім мертва сьогодні. Очевидно до подій геноциду до Конвенції треба у модерній добі включати відомий вірменський з 1915 року, український Голодомор 1932-1933, єврейський Голокост 1939-1945, а також українську акцію „Вісла“ 1947. Остання позначилося меншою кількістю смертності, але підлягає окресленню Геноциду в Конвенції ООН як намагання знищити націю або етнічну групу частинно і культурно. До речі, попередні три геноциди не мають такого точного вияву наміру як геноцид акція „Вісла“, де у польському урядовому декреті (тоді таємному) написано: „Раз і назавжди вирішити українську проблему в Польщі“.

Щодо Голодомору намір виявлений посередньо у листі Сталіна до Кагановича з серпня 1932 року, декрет закриття кордонів УРСР та Кубані з січня 1933 року, а щодо Голокосту постанова конференції Вансі з січня 1942 року, хоч процес знищення євреїв розпочався далеко раніше.

Покарання за злочин проявилось

лише у відношенні до німців та Німеччини і навіть не щодо геноциду, а тільки воєнних злочинів. Осуд та кримінальне покарання поодиноких осіб відбулось через Нюрнберзький процес, а держава Німеччини під тиском прийняла на себе відповідальність і фінансове відшкодування, що у деяких випадках продовжується до сьогоднішніх днів.

Навряд чи РФ, Польща чи Туреччина коли-небудь погодяться на покарання у будь-якій формі, чи навіть відшкодування. Залишається хіба моральна сторінка, тобто визнання геноцидів державами чи міжнародними організаціями. На це напевне не погодяться держави чи спадкоємці держав злочинців, а способу примусу немає.

Залишається моральна оцінка решта світу та організацій, таких як ООН. Ізраїль вперто не визнає будь-які інші геноциди крім свого. Мотивація цього просто неморальна. Вірмени не визнають Голодомору геноцидом поки Україна не визнає вірменського. Україна потребує Туреччини у війні і не тільки тепер, але і як майбутнього союзника у НАТО, і тому цього не зробить. Тут політика угодовська одної і другої держави. Польща бачить тільки свою сторону історії, тобто вбивства, а забула про три окупації України. І так мабуть залишиться.

Для України і українців однак важливим, щоби якнайбільше число держав світу запізналися з Голодомором та визнали його геноцидом. Це моральний осуд, а не покарання, який відкриває віконце для запобігання майбутніх спроб чинити геноцид проти нашого народу. Конвенція називається „Конвенція про запобігання злочину геноциду й покарання за нього“. У реальній політиці, в якій ми перебуваємо, цього повинно вистачати.

Нью-Йорк

Президент зустрівся...

(Закінчення зі стор. 1)

сті акцентовано на важливості внесення Президентом США Джоозефом Байденом бюджетного запиту до Конгресу щодо фінансування видатків на допомогу Україні, який містить забезпечення бюджетної та військової допомоги.

В. Зеленський також докладно поінформував американську делегацію про ситуацію на передовій та першочергові потреби сил оборони України. У цьому контексті було предметно обговорено ключові напрями подальшої американської допомоги у сфері безпеки й оборони.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

Новий провід СКУ

(Закінчення зі стор. 1)

раля), другим віцепрезидентом стала новообрана Голова СФУЖО Ярослава Хортяні (Угорщина), третім віцепрезидентом буде Андрій Футей (США). Також віцепрезидентом від Європейського конгресу українців (ЕКУ) було обрано Петра Ревка (Велика Британія). Віцепрезидентом із фінансових питань продовжує бути Анатолій Мурга (США), а віцепрезидентом з операційних питань Зенон Потічний (Канада). Незмінним віцепрезидентом з питань розвитку та збору коштів залишається Юрій Гуцуляк (Канада).

До новообраного складу Ради директорів також увійшли колишній Президент СКУ Євген Чолій (Канада), Президент СКУМО Олександр Греченюк (Румунія), Роксоляна Лозинська (США), Михайло Савків (США), Президент ЕКУ Богдан Райчинець (Чехія), Зенон Коваль (Бельгія), Президент Центрального союзу українських студентів Роман Грод (Канада), Катерина Аргіру (Австралія), Вікторію Соротюк (Бразилія), Голова Контрольної комісії Олександр Непрель (США), заступник

Голови Контрольної комісії Олена Паславська (США), а також секретар Контрольної комісії Квітка Семенишин (США).

Праця світового українства також буде посилена за рахунок десяти регіональних віцепрезидентів:

Марта Фаріон – віцепрезидент у Північній Америці (Канада, США, Мексика), Юрій Данилишин – віцепрезидент у Південній та Центральній Америці (Аргентина, Бразилія, Колумбія, Парагвай, Венесуела, Центральна Америка), Володимир Когутяк – віцепрезидент у Західній Європі (Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Швейцарія, Велика Британія), Мирослав-Микола Петрецький – віцепрезидент у Східній Європі (Білорусь, Чехія, Естонія, Грузія, Угорщина, Латвія, Литва, Молдова, Польща, Румунія, Словаччина), Мирослав Гочак – віцепрезидент у Південно-Східній Європі (Боснія і Герцеговина, Болгарія, Хорватія, Косово, Чорногорія, Північна Македонія, Сербія, Словенія), Роман Микитенко – віцепрезидент у Північній Європі (Данія, Фінляндія, Ісландія, Норвегія, Швеція), Павло Садоха – віцепрезидент у Південній Європі

Віцепрезиденти Світового конгресу українців

(Кіпр, Греція, Італія, Мальта, Монако, Португалія, Іспанія), Євген Семенов – віцепрезидент в регіоні Близького Сходу та Центральної Азії (Вірменія, Азербайджан, Ізраїль, Йорданія, Казахстан, Киргизстан, Ліван, Туреччина, Об'єднані Арабські Емірати, Узбекистан), Дзвінка Качур – віцепрезидент у регіоні Африки (Єгипет, Гвінея, Мозамбік, Туніс, ПАР та весь африканський континент), Наталія Пошивайло-Таулер – віцепрезидент у регіоні Океанії та Азії (Австралія,

Китай, Японія, Індія, Індонезія, Малайзія, Монголія, Нова Зеландія, Філіппіни, Сінгапур).

Серед членів Контрольної комісії, які не є членами Ради директорів, провідні діячі світової української спільноти: Наталя Ліщина (Канада), Ярема Полотайко (Австралія), Тарас Підзамецький (Канада), Федір Куриляк (Велика Британія), Олесь Горощевський (Італія) та д-р Петро Лілик (Аргентина).

СКУ

Працьовиті українки...

(Закінчення зі стор. 4)

тільки включена в число об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а й вважається єдиною в країні дзвіницею, виконаною в стилі бароко. З неї видно долину річки Ля Ен, поля зеленої кукурудзи, цукрових буряків, приміські садки та теплиці.

Українці сюди емігрували з окупованих радянською владою земель і працювали на шахтах. У 1945 році до Бельгії прибуло, за різними оцінками, від 15 до 20 тис. українців. Більшість з них були депортовані у Німеччину на примусові роботи у часи Другої світової війни, а опісля, не сприйнявши окупаційного режиму, переїхали до Бельгії працювати на шахтах. Тоді ж молодь об'єдналася у громаду, щоб пережити разом часи адаптації. Це була перша українська організація в Бельгії – Український допомоговий комітет, а при ньому жіноча секція. У 1948 році, на першому конгресі українців Бельгії, 18 жінок заявили про створення Об'єднання українок Бельгії. Очільниця організації з теплом згадує засновницю спілки Зінаїду Витязь, харків'янку, яка була інженером і великою патріоткою України. Вона створила 15 осередків у Бельгії і працювала до 1974 року. А потім, за її словами, коли шахти вичерпали себе, українці емігрували до Америки та інших країн, де була робота, і організація зависла з дієздатними лише п'ятьма осередками. Сама Наталія прийшла в організацію в 1990-их роках, відразу, як приїхала із Турки, що на Львівщині, після закінчення факультету іноземних мов Дрогобицького педінституту. Її попередницею на цій виборній посаді понад 20 років була Галина Шаповал, яка тепер очолює в Льежі осередок українців. Він, до речі, найстаріший з часів заснування. Є ще в Антверпені, створений 15 років тому, і в Брюсселі, якому майже 10 років.

Я запитала у Н. Остах: „Ви 10 років очолюєте організацію, зберігаєте

Наталія Остах

нерозривність ланцюжка жіночої турботи українок Бельгії за материнську землю. Що ви взяли із досвіду поколінь і що вже стало вашим набутком?

– Всі членкині організації мріяли про незалежну Україну, яка вирветься колись із рук окупанта і гнобителя нашої нації. Ще за часів Радянського союзу наші люди проводили маніфестації перед посольством СРСР. Для ОУБ було і є актуальним – збереження і пропагування всього, що є українським – культури, традицій, історії, мови. Ми зберігаємо та налагоджуємо нові зв'язки з міжнародними, зокрема жіночими, організаціями, доносимо світові правду про Україну. А набули ми нового досвіду протистояння ворогові з війною, яка розпочалася 2014 року. Ми проводили заходи, збирали гроші з перших днів війни. Ми були однією з рідкісних організацій в Бельгії, які мали напрацьовані зв'язки і прямі контакти, нам довіряли. На рахунки організації не тільки

люди надсилали гроші, а й крупні організації до 25 тис. євро, не питаючи і не вказуючи на що їх витратити. Ми мали списки потреб воїнів і закуповали все згідно з ними, чітко звітуючи за кожен копійку. Робота ця не припиняється. За минулий рік ми мали понад 300 тис. євро пожертв. Збирали гроші на ярмарках, продавали булочки, мед, проводили виставки виробів ручної роботи, тематичні українські коктейлі та інше. Взяли участь у фестивалі хліба, організованому Єврокомісією, на якому наша домашня випічка стала фаворитом. Ми маємо дуже активних, беручих, завзятих членкинь, не менш ініціативні і працюючі нещодавно влилися у наші ряди. Це новоприбулі українки, які знайшли нас через соцмережі з Харкова, Києва, Запоріжжя, Маріуполя, південних регіонів. Серед них Тетяна Адамська, Олександра Домагало.

З червня до жовтня ми купили 7 дронів, приціли, одяг, тепловізори, медичне обладнання, турнікети. За минулий рік допомогли на 170 тис. євро тільки армії, а для України – 295 тис. євро допомоги. На фронт камуфляжні сітки плетемо, які навчила нас брюссельська дизайнерка Альона Пильгун. Її чоловік воює в Україні.

З кожною подією, в якій ми беремо участь, у нас більше друзів, прихильників, нас більше знають. Нас на свій фестиваль запросило товариство „Румунські жінки“, тепер дружимо з ними, запрошуємо до себе на заходи. Ми викладаємо українську мову для іноземців. Є п'ять груп, скоро буде шоста, які працюють онлайн. Вчить мови колишня викладачка Києво-Могилянської академії, секретарка нашої головної управи, активна волонтерка Ольга Кулаківська. Оксана Козлова в Брюссельському університеті навчає російської мови. Я запитала, чи багато студентів у неї. Вона сказала, що бельгійці не хочуть її вчити.

Бельгійці відкривають для себе нашу мову, звичаї, тішаються фестивалем хліба і вареників, активно долучаються до допомоги Україні.

У цій країні багато речей, до яких можна додати слово „всесвітньовідомі“. Це й брюссельська капуста, шоколад, картопля фрі, яку тут почали смажити замість дрібної риби і народ був у захопленні від ідеї, вафлі. Бельгійське пиво – це національна гордість. Бельгійці не їдять гречки і сала, тому доводиться шукати в спеціалізованих магазинах. Бельгія потужний виробник ігристого вина. Бельгійське вино було відібране суддями міжнародного винного конкурсу в Брюсселі, перевершивши кілька французьких шампанських. Це було вперше за 26 років конкурсу.

Один із брюссельських всесвітньовідомих символів – „Пісячий хлопчик“. У маленькій статуєтці є понад 950 костюмів у місцевому королівському музеї. Був він і в українських шатах, адже це популяризує Україну в самому серці ЕС!

Найбільше я пишаюся тим, що наша організація збереглася, продовжує працювати, повна сил та ентузіазму і цікавить молодих людей. Нашій наймолодшій членкині Ларисі Бориславській 18 років, молодших ми не приймаємо. Є членкині, яким і поза 80, за станом здоров'я вже не дуже активні, але організація для них, то святе, вони з нами.

У Бельгії прийняли новий закон про громадські організації. Треба було привести наш статут до вимог нового закону. З оновленим статутом ми можемо багато що змінити, більше розширитися по Бельгії. За новим законом у нас можуть бути прихильники-чоловіки, які нам допомагають. Навіть не обов'язково, щоб їхні дружини були в організації. Хочемо якомога більше уваги привернути до України, говорити про це на європейському рівні, оскільки наші люди є в Єврокомісії, наближають Україну до вступу в Евросоюз.

Бажаємо, щоб організація розрослася, приносила багато користі, як громаді українців у Бельгії, так і в Україні. Щоб Україна розправила крила, була господинею на своїй землі і стала духовним та інтелектуальним центром Європи.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Найбільший у світі
український
прапор

Найбільший у світі український прапор. (Фото: Razom for Ukraine)

ВАШІНГТОН. – Біля Монумента Вашингтона в американській столиці розгорнули найбільший у світі український прапор. Про це повідомило Посольство України в США.

Цей прапор був створений волонтерами в Україні у 2012 році для об'єднання українців зі сходу та заходу країни і внесений до Книги рекордів України як найбільший український прапор у світі. Його довжина – 60 метрів, ширина – 40 метрів, а вага – понад 200 кг. Прапор, який раніше побував у Нью-Йорку, Бостоні та Філадельфії, замайорів у центрі Вашингтона як символ єдності світу навколо України в рамках Саміту #Ukraine ActionSummit.

У заході взяли участь представники Посольства України в США.

Укрінформ

В Нью-Йорку вшанують
жертви Голодомору

18 листопада українська громада Нью-Йорку та околиць вшануватиме мільйони невинних жертв сталінського геноциду – Голодомору 1932-1933 років. Хода пам'яті почнеться о 10:30 год. від Церкви Св. Юра (30 East 7th Street) до Катедрі Св. Патрика (51st Street and 5th Avenue), де о 1:00 год. відбудеться Соборна панахида.

Просимо учасників одягнути вишиванки (або одяг темних тонів) і нести стебла пшениці та інформаційно-патріотичні плякати і банери. Застерігаємо, що під час походу забороняється використання дерев'яних, металевих або пластикових жезлів, відповідно до закону. Просимо принести з собою свічки (ліхтарики), щоб засвітити їх під час „Свічкової процесії“ в катедрі Св. Патрика.

Приєднайтеся до нас, щоб спільно згадати мільйони невинних жертв Голодомору 1932-1933 років. Просимо вас поширити цю інформацію своїм членам, друзям та родині.

Іванка Заяць, УККА

Виставка художниці
Марії Примаченко

НЬЮ-Йорк. – В Українському музеї з цього місяця по квітень 2024 року проходить виставка художниці Марії Примаченко. В залах музею представлено близько сотні її робіт – великі полотна, зразки вишивки, розписана кераміка, ранні акварельні малюнки. Директор Українського музею Петро Дорошенко розповів, що над організацією виставки працював півтора року, збирав картини з різних музеїв. Найбільше – з Національного музею українського народно-декоративного мистецтва, що на території Києво-Печерської лаври.

Укрінформ

У Чикаго провели
акцію проти Росії

Акція протесту в Чикаго.

ЧИКАГО. – Українсько-американська громада Чикаго провела акцію з метою закликати компанію Mondelez International приєднатися до інших американських компаній, які вже припинили свою діяльність з РФ, відмовившись фінансувати російські злочини проти людяності та війну Росії проти України. Про це повідомило Генеральне консульство України в Чикаго.

За 613 днів війни Росії проти України компанія Mondelez не прийняла рішення про припинення бізнесу з Росією та у РФ, сплачуючи російському уряду щонайменше 61 млн дол. податків лише у 2022 році.

Акцію організував та провів Український конгресовий комітет Америки, відділ Ілиной.

Наступна акція протесту була призначена на 31 жовтня.

Укрінформ

YOUR RETIREMENT GOALS JUST GOT BETTER

EFFECTIVE 09/13/2023

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED RATE

NEW PRODUCT 5-YEAR
5.25%

3-YEAR
4.75%

Great rates you can rely on...

UNA is here for you!**LONG-TERM ANNUITIES**

5.50%*
5 YEAR
2ND YEAR 5.00%

5.75%*
7 YEAR
2ND YEAR 5.00%

8.00%*
9 YEAR

* FIRST YEAR RATE.

MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.
RATES SUBJECT TO CHANGE.
NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

Україна на шляху...

(Закінчення зі стор. 3)

за шкалою ЕК отримали оцінку „певний прогрес“ і низку зауважень з приводу того, що ще необхідно зробити у конкретному напрямку. Чому були представлені ці рекомендації? Для того, щоб переконатися, що Україна здатна досить у швидкі терміни виконувати конкретні завдання. Доповідь ЕК щодо України загалом позитивна і має на меті допомогти Києву впоратися з проблемами, які у Брюселі не вважають нездоланими. Для Європейської комісії визнання менш ніж за рік після отримання статусу кандидата взагалі будь-якого блоку зобов'язань виконаними – це безпрецедентна історія, бо країни здебільшого роками працюють над реалізацією блоків таких рекомендацій. Для нас важливо, що ми маємо максимальну чіткість, знаємо що саме треба досягти до переходу в наступний етап.

У нас є шанс остаточно завершити цю роботу в межах щорічної оцінки, яка надається кожній країні-кандидату, щоб отримати рекомендацію ЕК та Ради Євросоюзу до переходу на наступний етап – початку переговорів.

– Україна була споконвіків житницею Європи. Вже зараз країни ЕС потерпають за свої ціни на зерно, за приток робочої сили з України, яка створює конкуренцію на ринку праці. Що чекає агросектор на шляху до спільноти і чи ці зернові проблеми не стануть завадою на шляху до ЕС?

– Я би не сказав, що це перешкода, це реальність, з якою треба працювати. Ми – велика аграрна країна, це той сектор економіки, який сьогодні, попри війну, є живий, розвивається і де ми створюємо конкуренцію вже сьогодні. Якщо глянути на ці проблеми з точки зору статистики експорту нашої сільськогосподарської продукції в ЕС загалом, то він суттєво не збільшився з минулорічного показника. Відбулося збільшення навантаження на ринки та логістичну інфраструктуру сусідніх держав-членів, оскільки значно ускладнився експорт через Чорне море. І тут ЕС досить активно включився у розвиток шляхів солідарності й що невідомо, то збільшився експорт до сусідніх держав і через них. Але цю ситуацію треба бачити комплексно, бо ті ж трейдери також мали можливості отримати додатковий зиск і зерно: або для перероблення для внутрішнього ринку, або для подальшого перепродажу. Тому ми не маємо розглядати цю ситуацію однобоко і не маємо політизувати це питання. Бо якщо в якійсь країні наближаються вибори, то може підігріватися у суспільстві будь-яке питання. А ми маємо шукати відповідь і розбиратися в суті цих проблем, шукати саме європейські рішення. Тут треба віддати належне Єврокомісії, яка долучилась до цього процесу, нехай з певним запізненням, коли криза вже вирувала і держави-члени застосували свої національні обмеження, які потім довелося скасувати після ухвалення ЕК відповідного рішення. Так вдалося стабілізувати ситуацію, хоча, ми, звичайно, не підтримуємо жодних обмежень, навіть незначних. Як відомо, чотири групи наших продук-

тів можуть проходити транзитом через п'ять сусідніх держав, але не експортуватися. Це обмеження наших прав і відхилення від угоди, але позитивом є те, що це значно вужчі обмеження, аніж ті, які намагалися запровадити сусідні держави-члени. За результатами переговорів було чітко погоджено з ЕК, що після зняття обмежень, вона має забезпечити координацію між сусідніми державами-членами транзит нашої продукції й відповідно реагувати, якщо наша продукція буде стикатися із перешкодами на шляху до країн-членів, які потребують та готові купувати таку продукцію.

А сільськогосподарський сектор матиме взагалі особливий статус і значення в контексті вступу в ЕС, де майже половина коштів із 900-мільярдного євробюджету витрачається саме на підтримку агропромисловості. Вступ України до ЕС для аграріїв означатиме нові обов'язки, відповідальне ведення бізнесу та трансформацію агросектору. Аграріям особливо увагу варто звернути на “Спільну аграрну політику”. Цей документ містить низку важливих вимог для аграріїв на ринку ЕС. Минулого року Україна виконала більше половини пляну заходів у сільському господарстві в частині Угоди про асоціацію з ЕС. Зокрема, було ухвалено закони щодо насінництва, безпеки харчових продуктів, поводження з пестицидами, а зараз триває активна робота над законопроектами про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державну контролю за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції, щодо розвитку виноградарства та хмелярства, захисту рослин. Також одна з фундаментальних речей при інтеграції агросектору – Європейський зелений курс. Доведеться враховувати біорізноманіття, використання агрохімікатів, резервування ландшафтів, поводження з тваринами тощо. Нашій державі та аграрним підприємствам належить попрацювати над запровадженням європейських стандартів якості та безпечності як рослинних, так і тваринницьких харчових продуктів, санітарних і фітосанітарних норм, екологічних стандартів.

Тому завдання уряду, як зараз, так і в процесі вступу буде – почути сектор, почути виробника і правильно провести переговори з ЕС.

– ЕС працює над створенням програм для відновлення України. Які пріоритетні сфери обговорюються?

– ЕС думає наперед і зараз він створює відповідні структури, які будуть опікуватися відновленням в широкому сенсі. На початку року була започаткована Міжвідомча координаційна платформа донорів для підтримки процесу відновлення, відбудови та реконструкції України. Ця організація об'єднує високопосадовців з України, ЕС, країн „Групи семи“ та партнерів із міжнародних фінансових установ. 26 вересня на шостому засіданні Багатосторонньої координаційної платформи донорів для України, яке відбулося в Брюселі, обговорили потреби у фінансуванні дефіциту бюджету та пріоритетних напрямів відновлення на 2024 рік, а також можливість подальшого розширення Платформи донорів. Серед пріоритетних напрямів відновлення

Посол Всеволод Ченцов і Людмила Островська

– енергетика, відбудова житла, критичної та соціальної інфраструктури, гуманітарне розмінування, допомога приватному сектору та проекти, які сприятимуть економічному зростанню та створенню робочих місць. Програма Ukraine Facility створює надійний фундамент для відновлення та розвитку держави. Але потреби у фінансуванні відновлення України після війни значно перевищують обсяги програми. З огляду на це, одне з ключових завдань Пляну України – стати основою для подальших перемовин з партнерами щодо розширення програми. Гаряча фаза війни ще далека від завершення, і знадобиться певний час для того, щоби повною мірою усвідомити її ціну. Євросоюз оголосив пакет фінансової допомоги Україні на суму близько 50 млрд євро протягом 2024-2027 років. Ідея в тому, щоб відпрацювати у пілотному проекті швидкої відбудови в конкретних кількох галузях механізми реконструкції і потім, після перемоги, реалізовувати великі проекти. Тоді ця платформа запрацює на повну силу, відповідно будуть мобілізовані фінансові ресурси. Процес відновлення має бути органічно пов'язаним з реформами та процесом вступу України в ЕС. Тому Європейська комісія буде опікуватися процесом вступу і продовженням реформ в ключових галузях. На сьогодні вже реалізовується великий пакет фінансової допомоги під назвою Макрофінансова допомога. Це кредити, але з дуже низькою ставкою. Гроші ЕС є символом стабільності та довіри Україні.

– Чи є важелі впливу, щоб Росія забезпечила виплати за скоєне в Україні? Чи будуть використані заморожені російські ресурси на відбудову?

– Безумовно, зараз заморожені, а в майбутньому, сподіваюся, конфісковані кошти Російської федерації, в тому числі Центрального банку, мають також використовуватися для таких потреб, але ще ми говоримо про сплату Росією репарацій. Оскільки тих заморожених 300-400 млрд євро, очевидно, не вистачить для покриття всіх потреб в Україні під час реконструкції. До речі, зараз здійснюється підрахунок таких коштів у державах-членах ЕС. На сьогодні, якщо взяти звіт Світового банку, збитків завдано на 411 млрд. Але з тим обсягом коштів, які заморожені, очевидно, їх не буде достатньо. Доведеться вести мову про репарації Росії, які можуть бути розтягнені на

десятиріччя.

– Лідери ЕС підтримали ідею створення спеціального трибуналу для російського керівництва. Скільки, на вашу думку, може тривати поступ до нашої мети – бачити головного злочинця світу покараним в Гаазі?

– Зараз триває робота Міжнародного центру з переслідування злочинів агресії, до якого входять представники України, Європейського союзу, США та Міжнародного кримінального суду. Йдеться не про арешт воєнних злочинців, а про обвинувальні акти і справи, передані до суду. Очікується, що Центр проведе розслідування та збере докази, що розглядатимуться як проміжний крок перед створенням спеціального трибуналу щодо РФ. Звичайно, для України пріоритетною моделлю є спеціальний трибунал. Оскільки нині чинні механізми, в тому числі Міжнародний кримінальний суд, не дозволяють притягнути до відповідальності російське керівництво за злочин агресії. Ми можемо говорити про відповідальність за інші злочини, в тому числі за воєнні, але для притягнення до відповідальності за злочин агресії має бути створено окремий інструмент і ми вважаємо, що окремий спеціальний трибунал з точки зору легітимності є найбільш вдалою опцією.

– Зараз в Україні діє Школа документування воєнних злочинів, яку організувала ініціатива „Трибунал для Путіна“ та Національна спілка журналістів України. Дуже хотілося б, щоб журналістські свідчення стали також складовою звинувачень агресора. Чи це можливо?

– Будь-які докази, свідчення опрацьовуються. Ніхто не заважає працювати в цьому напрямку. Єдине, що журналістам треба подбати про власну безпеку на деокупованих і прифронтових територіях, маючи засоби захисту, мапи. Звичайно, що розумно було б це робити у співпраці з правоохоронними органами.

На жаль, Україна сьогодні страждає і платить найвищу ціну. Але ми домагаємося, щоб, принаймні, тут було сформовано аналогічне з нами розуміння суті російського режиму, його природи. Ця війна не тільки згуртувала, мобілізувала Євросоюз, але й також навчила діяти проактивно, розглядати різні варіанти розвитку подій і не сподіватися на раціональний підхід, на розум російських керівників. Звичайно, є питання до суспільства Росії, яке на сьогодні є хворим і навряд чи його можна назвати суспільством в стандартному розумінні. Це величезна проблема, в першу чергу, для України. Агресія є одним із проявів деградації цього російського суспільства і держави, як такої. Сумно, що цей занепад і регрес не від учора, цей процес на болотах триває десятиліттями. Тому нас чекає дуже велика робота, спрямована на те, як захистити нашу безпеку та безпеку Європейського союзу.

Людмила Островська народилася 14 вересня 1955 року в селі Медведівці Чигиринського району Черкаської області, закінчила факультет журналістики Львівського університету, спеціальна кореспондентка всеукраїнської газети „Сільський господар“ у країнах Європи.

Війна об'єднала Ізраїль

Світлана Глаз

Майже місяць в Ізраїлі триває війна. Сирени тривоги лунають щогодини в різних районах країни. Ізраїль веде бої на півдні та півночі, але неспокійно скрізь. Танкові підрозділи та авіація Армії оборони Ізраїлю здійснюють рейди на територію Гази, попереджаючи про це мирних жителів листівками арабською мовою. Це дозволяє уникнути жертв серед мирних жителів. За різними джерелами, ізраїльтянам вдалося знищити понад 50 керівників терористичної організації ХАМАС, які перебували в секторі. Очевидно, що це не найвищі посадовці, бо ті керують із-за кордону. Є вбиті та поранені серед жителів сектора.

Хочу розповісти про те, як живе Ізраїль в ці страшні, складні часи. Перш за все – молитвами за воїнів. І це зрозуміло: в кожній родині служили, воювали, брали участь у різних військових операціях, майже всі члени сім'ї – дідуся, бабусі, батьки, матері. Тепер діти та онуки. Не оминуло це і мою родину: мої внуки на війні. А на війні, як на війні: бойові втрати, недоспані ночі, закоханість і ... одруження. Щонайменше відбулося п'ять весіль за час війни. Наречений і наречена тепер в армії, тож і весілля в солдатській формі зі своїми побратимами. Але обов'язково з щирими вітаннями друзів-фронтовиків.

А ті, хто продовжує працювати, допомагають волонтерством. Домашню їжу привозять воїнам ресторани, кав'ярні і просто мами та бабусі. Ресторан „Якута“, що в Беер-Шеві, де

вже 26 років працює українка Людмила Батир, готує обіди для солдатів: „Ми приготували 30 різних страв східної кухні, – говорить Людмила, – але в кожній страві є мої, українські. Адже в Україні триває страшна війна і ворог у нас спільний. Тому готую і молюся аби всі залишилися живі, а наші країни перемогли“.

Звичайно, не всім таке єднання ізраїльтян подобається. В Хайфі кав'ярня, яку тримають ізраїльські араби і господиню звать Надя, з перших днів війни допомагає воїнам. І раптом почався бойкот з боку родичів Наді. Цього помітили євреї міста і звернулися через соціальні мережі з закликом прийти і допомогти господарям налагодити роботу. Наступного дня, ще до відкриття закладу, вишикувалася черга за сніданками, тістечками, кавою з присмаком місцевих арабських трав. Таке єднання запорука тому, що сильні виживуть та переможуть.

Мій колега Роман Янушевич розповів про жителя прикордонного міста Сдерота, який дуже зруйнований і залишився майже без жителів. Там залишилися лише ті люди, які підтримують роботу комунальних служб. Тому те, що робить Роман Ройт можна назвати теж подвигом. „Ми знайомі з ним ще з 2014 року, з військової операції „Незламна скеля“, коли також боролися з терористами сектора Газа. У ці дні Роман залишається в місті і підготовує сотні покинутих кішок та собак. Їхні господарі евакуювалися або загинули під час атаки палестинських терористів, і про них більше немає кому

Весілля під час війни.

подбати. Є добрі люди, які йому допомагають, але здебільшого це його гроші, його ініціатива“.

Не стоять осторонь і члени громадської організації „Ізраїльські друзі України“. Розповідає один із її засновників Вячеслав Фельдман: „Наша організація вже тричі їздила на південь і північ, де йдуть бої, з гуманітарною допомогою. Наразі у солдат вже є майже все, що треба. Але є ще підрозділи, які просять теплі речі. Ми

про це теж думаємо. Насправді, найважливіший момент – показати військовим, що народ з ними, а людям мати відчуття причетності. Не всі ж можуть йти воювати зі зброєю в руках. У нас ще завдання – допомогти і психологічно. Вони ж знають і про війну в Україні, співчують“. А ще в цій організації почав діяти проєкт, який дозволяє тим, хто втратив житло знайти новий дім. Уже 100 сімей переселилися в такі затишні домівки.

Кому вигідні чутки...

(Закінчення зі стор. 2)

війна Ізраїлю з ХАМАСом або агресія Росії проти України. Занадто очікувана вона для мільйонів людей у всьому світі – особливо в тій його частині, де зараз сотні людей на день гинуть через розв'язану російським президентом війну“, – пише аналітик.

Завдяки таким вкидам, продовжує І. Преображенський, „відбувається маніпулятивна зміна порядку денного. Нас змушують забути про те, що реально для нас важливо, і підштов-

хують до дискусій про цю розлогу брехню. А якщо ми не одразу на це „поведемося“, то олії у вогонь підливає Дмитро Песков, коментуючи або чутки про смерть Путіна, або про його двійників. У результаті другий план відходять навчання (РФ – ред.) з проведення ядерної війни. Забувається як мінімум на кілька днів російська агресія проти України. Зі словом „росія“ тепер у багатьох асоціюються не зруйновані міста та тисячі вбитих, а здоров'я всього одного російського пенсіонера“.

УНІАН, „Німецька хвиля“, „Українська Правда“

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

The Ukrainian National Museum in Chicago is seeking a passionate, seasoned Museum Director who will inspire our global visitors to Celebrate Culture. Preserve History. Join the Conversation.

UKRAINIAN NATIONAL MUSEUM

ukrainiannationalmuseum.org/careers

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

Razom for Ukraine

в рамках фестивалю

Ukrainian Cultural Festival

запрошують на поетичне читання

Олександра Авербуха

З люті і туги

Автор читатиме вірші в оригіналі й англійському перекладі зі своєї останньої збірки «Жидівський король» (яка увійшла до фіналу Шевченківської премії у 2023 році) та з майбутньої збірки «Пісні люті й туги», а також відповідатиме на запитання аудиторії. Головними темами його віршів є російсько-українська війна, яка точиться, зокрема, й на території рідної для Авербуха Луганщини, та єврейсько-українські стосунки крізь призму власної родинної історії та багатонаціонального минулого й сьогодення України.

Олександр Авербух – поет, перекладач і літературознавець. Народився у Новоайдари на Луганщині. Автор чотирьох поетичних збірок і низки літературних перекладів івритом, російською, українською та англійською мовами. Фіналіст Шевченківської

премії зі збіркою «Жидівський король». У своїх творах торкається питань етнічної фрагментації та межовості, множинних ідентичностей, багатомовності, документалістичного письма й пам'яті. Авербух є організатором численних літературних заходів.

Модератор – Олег Коцюба.

В п'ятницю, 10 листопада 2023 року

о 7-ій годині вечора

в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)

New York, NY 10003

ХРИСТИНА БРОДИН

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

CHRISTINE BRODYN

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО

Ліцензований продавець
Страховання Життя

OKSANA STANKO

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

Ділимося сумною вісткою з пластовою родиною та українською громадою,
що в неділю рано 24-го вересня 2023 р. в Чикаго,
на 94 році життя відійшов на пластову „Вічну Ватру”
пластовий, громадський і харитативний діяч

св. п.

пластун сеньйор РОМАН ЗАЯЦЬ, ЧК

н. 17 січня 1929 р. в м. Сколе, Львівська область (на Бойківщині)

Покійний пластував ще з молодих років і склав свою пластову присягу у 1946-му році у повоєнному таборі в Байройті, Німеччина. Свою присягу взяв як дороговказ свого життя, бо жив за пластовим законом і невтомно, віддано та добровільно працював в Пласті та поза Пластом, допомагаючи іншим.

Його праця в Пласті включала адміністративні ролі як організатор та таборовий референт на багатьох пластових оселях, як і рівнож в станиці Чикаго в станичній раді, осередку праці сеньйорів та в Пласт-Прияті. Член пластового загону „Червона Калина” (псевдо „Зайко”).

Закінчив студії в University of Connecticut та Illinois Institute of Technology та фахово був цивільно-структурним будівельним інженером, який присвячував свій вільний час поза працею на добро української громади. Був активний в організаціях та установах, звичайно займаючи пости в управах як адміністратор чи то скарбник, в тому: Товариство „Бойківщина”, довголітній член управи Кооперативи „Самодопомога”, де він був адміністратором відпочинкової Оселі на Равнд Лейку, Ілліной. Був адміністратором Літературного Фонду Дитячої Літератури ім. Романа Завадовича, адміністратором чикагського дитячого хору „Молода Думка” і Школи Балету і Народного-Сценічного Танцю, був скарбником „Клубу 500” і Товариства РУХ – Допомога Україні, був і членом управи Українського Національного Музею, член управи Парафіяльної Ради собору св. Володимира і Ольги і член Братства св. Андрея, голова пластового відділу Українського Народного Союзу, голова відділу ЗУАДК, голова Суспільної Опіки при парафії, скарбником

Меморіального Фонду Бібліотеки ім. Симона Петлюри, також був член Допомогового Фонду при касі „Самопоміч” та інші.

Окрім праці в організаціях, він добровільно допомагав новоприбулим четвертої хвилі з України – шукати праці й помешкання, в перекладах документів, продовженні еміграційних віз та в багатьох інших справах. А протягом останніх 25 років після переходу на пенсію, власноручно допомагав важкохворим дітям, інвалідам і пораненим військовикам в Україні. За цей час він особисто зібрав понад 500 тисяч доларів пожертвувачів і допоміг понад 260 дітям і військовикам в Україні.

За всю громадську працю був нагороджений різними відзначеннями, в тому: почесна грамота від Іллінойського Відділу Українського Конгресового Комітету Америки, почесна грамота чикагської мерії від рук посадника міста Чикаго мера Річарда Дейлі. Був відзначений за невтомну благодійну та добровільну працю Пластовим Орденом «Вічного Вогню» в золоті. Його робота з хворими та пораненими досягла навіть найвищого рівня українського уряду, коли у 2008 році, він був нагороджений престижним Орденом «За Заслуги» особисто від Президента України Віктора Ющенка.

Він був всюди, і його всі бачили на кожному кроці в Чикаго. Він серйозно ставився до роботи, як і рівнож з великою усмішкою жартував, бо мав велике серце і щиро любив допомагати іншим. Деякі українські емігранти четвертої хвилі звали його „хресним батьком”, а ще більше його всі знали як „майор Українського Села” в Чикаго.

Залишені в глибокій смуток:

Діти	Юра з дружиною Лісою Надія (Діня)
Внук	Андрій
Кузини	Дарця Заяць-Мурій з чоловіком Омеляном та родиною Денис Заяць з дружиною Лесею та родиною Тетяна Красій з родиною
Сестринки	Оксана Федунішин Зоряна Федунішин
Родина	Христя Дачишин-Таран Марта Гарасовська-Луелсдорф Михайло Таран з родиною Наталка Таран-Лісовська з чоловіком Миколою та родиною та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Австралії та Україні

Похоронні відправи відбулися 2-го і 3-го жовтня 2023 р. з похоронного заведення Музики та Української католицької церкви свв. Володимира і Ольги в Чикаго.

Покійний похований на Українському католицькому цвинтарі св. Миколая в Чикаго біля своєї покійної дружини, Галини Гарасовської-Заяць.

В 40-ий день, 4-го листопада 2023 р. в 9:00 ранку,
буде відслужена поминальна Служба Божа й Панахида за його душу
в церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаго.

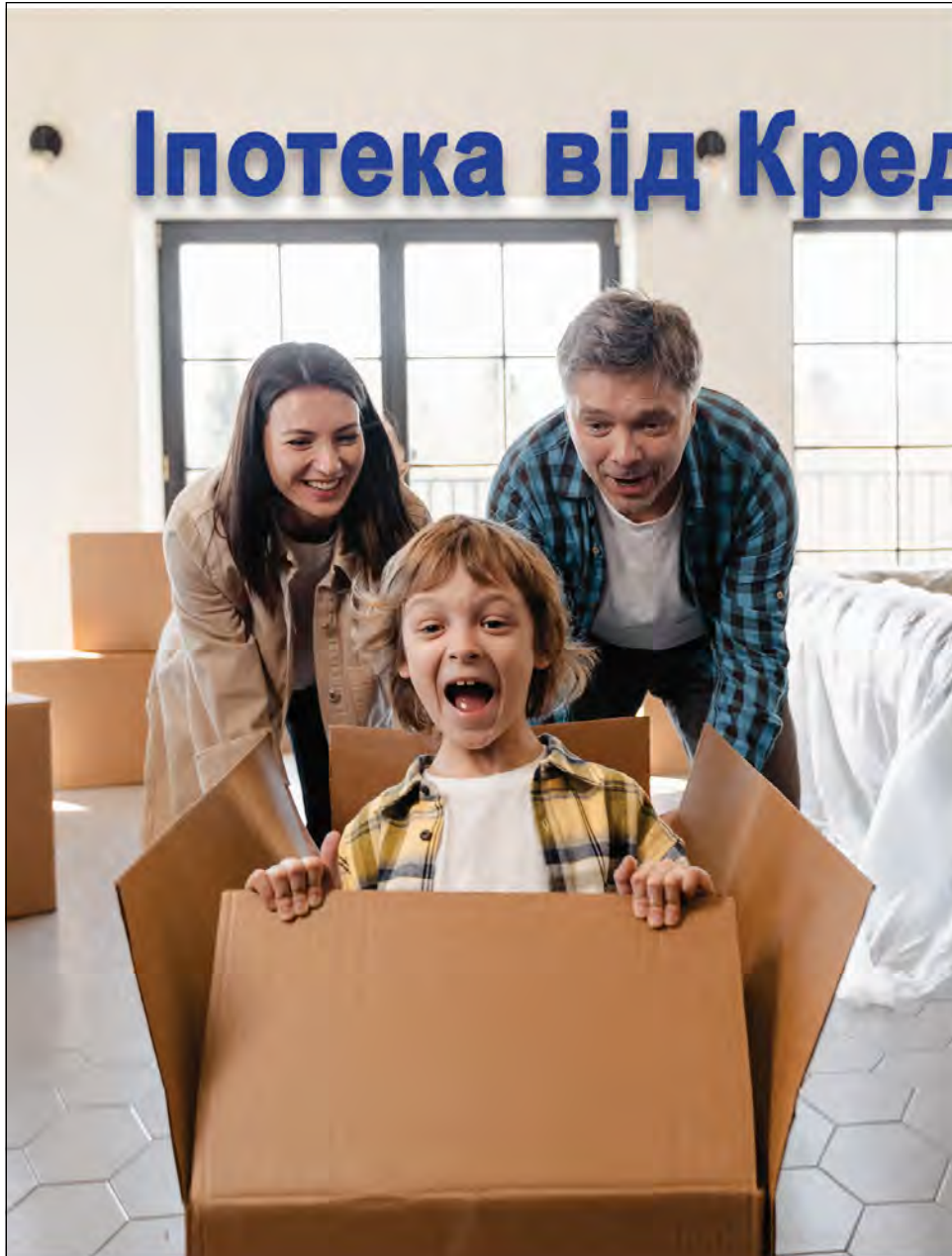
Зібрані пожертви підчас похорону були розділені на організації та установи:

Пласт – Українська Скавтська Організація Молоді,
Українська католицька церква свв. Володимира і Ольги в Чикаго,
Український Національний Музей в Чикаго,
Українська Катедральна Школа св. о. Миколая в Чикаго,
Revived Soldiers Ukraine, для сиротинців в Україні,
та інші.

Вічна йому пам'ять!

„...Тихо спи без тривоги. Тут є Бог.”

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО

Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО

Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО

Працюємо за вашим графіком

"Ми були дуже задоволені чуйністю та професіоналізмом кредитного відділу СУМА. Протягом усього процесу ми працювали з ними дистанційно. Нам вдалося закрити протягом 45 днів, і вони доклали додаткових зусиль, щоб забезпечити це навіть тоді, коли несподівано виникли вимоги щодо закриття в останню хвилину. Ми найбільше задоволені послугами кредитування від початку до кінця."

- Оріся та Кевін з РА

"Ми хотіли купити будинок... угода була чудовою, але нам довелося рухатися швидко, щоб не втратити його. Ми були здивовані тим, як швидко Марко і Христина відреагували, і наскільки легким і швидким був весь процес. Ми закрили протягом 45 днів. Відчуваєш себе справжньою родиною, завдяки SUMA."

- Ігор з МА

6.25%*

7/1 Year Adjustable (7.227% APR)

7.00%*

30 Year Fixed (7.038% APR)

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900

або надішліть нам електронний лист на
адресу memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P/T: 914.220.4900
F: 914.220.4090

SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Rates as of 9/29/23. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

Обрано нового спікера...

(Закінчення зі стор. 2)

вали проти надання Україні допомоги. Але потрібні 60 голосів для проходження запиту Байдена в Сенаті набираються. Інше питання, що цифри, напевно, будуть скориговані.

У Палаті представників, речником якої став Майк Джонсон, „все не так однозначно“. Якщо щодо грошей для Ізраїлю проблем немає, то допомога Україні викликає заперечення консерваторів-республіканців.

У лютому 2022 року М.Джонсон однозначно висловився за підтримку України. У квітні минулого року він проголосував за Закон про ленд-ліз на захист демократії України, метою якого було полегшити процес відправки американської військової допомоги Києву. Через рік він заговорив по-іншому: „Американські платники податків минулого року направили Україні допомогу на суму понад 100 млрд дол. Вони заслуговують на те, щоб знати, чи є український уряд повністю відвертим і прозорим щодо використання цієї величезної суми ресурсів платників податків“. Він голосував проти законопроектів про виділення 40.1 млрд дол. Україні 2022 року та ще 300 млн дол. 2023 року. М. Джонсон вже в ролі спікера, заявив, що повідомив Адміністрацію Байдена: „Республіканці в Палаті

представників вважають за краще „розділити“ фінансування Ізраїлю та України, а не розглядати їх в одному пакеті“.

Його позиція стає ключовою. Спікер може поставити на голосування загальний пакет допомоги або розділити її, або взагалі не поспішати із загальним голосуванням і спочатку спустити питання на обговорення профільних комітетів.

При цьому спікер у принципі розуміє, що виділення грошей Україні потрібне самій Америці. Питання не стоїть так, як це уявляють на федеральних російських телеканалах: нібито Джонсон „не допустить жодної допомоги Києву“. Ось що каже М. Джонсон на каналі „Фокс“: „Ми не можемо дозволити Володимирові Путіну здобути перемогу в Україні, тому що я не вірю, що він зупиниться на цьому, і це, ймовірно, пробудить Китай і дасть йому можливість зробити крок щодо Тайваню“.

Противники допомоги вимагають від Джо Байдена та Володимира Зеленського чіткого пляну: коли та на яких умовах закінчиться збройний конфлікт. „Якщо в Україні закінчиться боєприпаси та Росія виграє, це буде погано. Я думаю, цей страх може змусити Майку переглянути свою позицію“, – заявив конгресмен-республіканець із Вісконсина Майк Гротман.

Важливо розуміти, що противники

Майк Джонсон новобраний спікер Конгресу США

допомоги Україні становлять меншість у лавах республіканських законодавців. Якщо М. Джонсон поставить на голосування спільний пакет, голосів на підтримку за рахунок єдиної позиції демократів та більшості (приблизно дві третини) республіканців може вистачити. Але якщо питання допомоги Україні голосуватиметься окремо, вся історія, по-перше, затягнеться, по-друге, республіканці можуть захотіти виступити з єдиною позицією, а це знову займе час.

Опитування, проведене 24 жовтня газетою „USA Today“ та Університе-

том Саффола, показало, що 58 відс. американців підтримують надання допомоги Ізраїлю, а 51 відс. підтримує допомогу Україні.

М. Джонсон в дитинстві мріяв стати пожежником. Йому було 12 років, коли у родині трапилася трагедія. Батько, помічник начальника пожежної охорони, ледь не загинув під час вибуху холодильного складу, внаслідок якого 80 відс. його тіла обгоріло. Після цього батьки заборонили Майку обирати професію пожежника.

М. Джонсон вивчав бізнес в університеті штату Луїзіана на юридичному факультеті, закінчивши його в 1998 році. Одружився з Келлі Лері в 1999 році, вони обрали так званий „заповітний шлюб“, який був укладений за два роки до „звичайного“ весілля. Має четверо дітей.

М. Джонсон – прихильник зближення церкви та держави. У 2002 році він виступав за викладання Біблії в державних школах Луїзіани, закликав уряд вжити заходів проти порноіндустрії та всіх тих, кого він назвав „ворогами невинності“. У 2005 році він лаяв державних чиновників, які почали називати різдвяні ялинки в США просто „святковими ялинками“, а Різдво „сезоном свят“. „Це сумний день в Америці, коли вам доводиться наймати адвоката, щоб сказати „щасливого Різдва“, – заявив Джонсон газеті „San Francisco Chronicle“.

Чому не запрацював...

(Закінчення зі стор. 2)

Хоча закон, який має офіційну назву „Закон про ленд-ліз на захист демократії в Україні 2022 року“, набув чинності ще в травні минулого року, але досі цей механізм так і не був задіяний.

Річ у тім, що військова допомога Україні поки що виділялась за трьома іншими програмами з федерального бюджету США: Ініціатива сприяння безпеці України (Ukraine Security Assistance Initiative, USAI), зовнішнє військове фінансування (Foreign Military Financing, FMF) та вилучення із запасів зброї США (Replenishment of U.S. weapons stocks або ж PDA – Presidential Drawdown). Всі вони для України безкоштовні, на відміну від ленд-лізу.

Представники і української, і американської влади публічно називали ленд-ліз „запасним“ або „страхувальним“ варіантом. Тобто, якщо Конгрес, де в листопаді минулого року Демократична партія США втратила більшість в Палаті представників, відмовиться виділяти кошти з бюджету за трьома першими програмами, то

тоді Президент Байден зможе використати інструмент передачі озброєння Україні за ленд-лізом.

У тексті закону прямо прописано, що президентові США „надаються розширені повноваження укладати договори з урядом України про надання в оренду або в лізинг оборонних засобів для захисту цивільного населення в Україні від російського військового вторгнення та для інших цілей“.

Однак, по-перше, Київ та Вашингтон так і не уклали відповідні угоди, де були б прописані всі необхідні умови і об'єми військової допомоги, а, по-друге, що більш важливо, цей закон діяв лише на 2022 і 2023 фінансові роки в США. Новий фінансовий рік в Америці наступив з жовтня.

Колишній посол України в США Валерій Чалий звертає увагу, що поправка про продовження ленд-лізу є в проекті оборонного бюджету США на 2024 рік. Тож, цілком можливо, говорити про кінець цього механізму дещо передчасно.

Ще в липні поточного року наступник Чалого на посаді українського амбасадора Оксана Маркарова заявляла, що „активно працює“ над тим, щоб переконати американський Конгрес продовжити термін дії закону про ленд-ліз. Поки що американські можновладці, вочевидь, до її прохань не дослухались. Хоча 3 жовтня пані Маркарова оприлюднила в фейсбуці спільне фото з автором минулорічного закону про ленд-ліз, сенатором-республіканцем Джоном Корніним. Вона повідомила, що обговорювала з ним питання продовження терміну дії цього документу на наступний рік.

Питання, чому ленд-ліз так і не запрацював за півтора року повномасштабної війни, неодноразово підіймалося в Україні і в США.

Адміністрація Байдена заявляла, що зосереджена на наданні Україні

військової допомоги на безоплатній основі, а не в оренду чи лізинг.

Українська влада спочатку голосно називала закон про ленд-ліз „доказом того, що свобода вміє захищатися від тиранії“ і запевняла, що він допоможе подолати Росію.

Однак згодом позиція дещо змінилась. Наприклад, Міністерство закордонних справ почало наголошувати на першочерговій важливості безоплатних механізмів передачі озброєння Україні, а не ленд-лізу.

„Те, що ми отримуємо зараз, нам просто дають у подарунок. Такого, аби оренда повністю замінила подарунки, не буде“, – заявляв міністр Дмитро Кулеба в інтерв'ю Forbes.

Відкритим залишається питання, чому ні Київ, ні Вашингтон так і не сформулювали хоча б попереднього варіанту угоди про постачання військової допомоги, як передбачено законом про ленд-ліз.

Джерело „BBC“, дотичне до цього питання, допускає, що однією з причин не введення в дію ленд-лізу є те, що для Білого дому виявилось „зручніше“ розподіляти безпосередньо фінансові кошти, а не військову техніку.

Тобто Конгрес виділяє з бюджету кошти на військову допомогу Україні, а Білий дім і Пентагон вже самі вирішують, на які конкретно зразки озброєння їх витратити чи яким саме військовим заводам розподілити.

Це також „більш гнучкий“ механізм, на який не має впливу опозиція серед конгресменів-республіканців, наголошує джерело.

„Дратівливе питання“

Можливо, американські законодавці і встигли б проголосувати новий закон про ленд-ліз до 1 жовтня, але в Америці почалась „активна фаза“ політичної боротьби між демократами і республіканцями, зокрема,

їхнім найбільш радикальним крилом – трампістами.

Лише в останній можливий день – 30 вересня – Палата представників Конгресу США, а слідом за нею і Сенат, схвалили законопроект про тимчасове фінансування уряду, щоби запобігти припиненню фінансування бюджетників (т.зв. „шатдауну“), який міг розпочатись в ніч на 1 жовтня.

У США затвердили тимчасовий бюджет, який не включає допомоги Києву. Що це означає для України?

Президент Джо Байден підписав документ лише за кілька хвилин до завершення крайнього терміну.

Цей бюджет, ухвалений лише на 45 днів, не передбачає допомоги Україні.

У заяві, оприлюдненій невдовзі після голосування у Сенаті, Джо Байден заявив, що „крайні республіканці у Палаті представників“ прагнули створити „сфабриковану кризу“. Він закликав спікера Палати представників Кевіна Маккарті ухвалити рішення про подальшу допомогу Україні без зволікань.

Щоправда, вже 3 жовтня республіканець Маккарті вперше в історії США був знятий з посади спікера. Його звільнення підтримали всі демократи і частина республіканців.

Експерт-американіст з Ради зовнішньої політики „Українська призма“ Олександр Краєв вважає, що в таких умовах проукраїнські сили в США вирішили не порушувати питання ленд-лізу перед голосування за бюджет, бо воно є „дратівливим“.

Однак експерт запевняє „BBC Україна“, що ленд-ліз ще може бути продовжений саме з такою метою, як і минулого року. Тобто, щоб дати американському президентові інструмент для військової допомоги Україні в обхід Конгресу.

„BBC Україна“
Подається скорочено

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

Наруга...

(Закінчення зі стор. 7)

торки" відтепер мало не обов'язкові, жінка директором або редактором бути не може, і край. Сказати, що це обман і пересмикування, усе одно, що нічого не сказати.

Коли йдеться про вживання тих чи інших слів, то це питання культури мовлення, але аж ніяк не правопису. І виявилось, що вона, та культура, у деякого кульгає на обидві ноги.

Власне кажучи, намагання привнести в українську мову феміністичні та гендерозбоченські віяння за визначенням нічого гарного спричинити не могло. Більше того, подальший феміністичний розгул дає всі підстави твердити про відкриття скрині Пандори.

На жаль, усі ті „босси“ та „шефіні“, „адвокатки“ та „нотарки“, „поліглотеси“ й „хірургеси“, „амбасадорки“ та „посолки“, „міністерки“ та „прем'єрки“, „бакалаврини“ й „філософині“, „педагогині“ та „членкині“, „медикіні“ й „історикіні“ – наша сумна дійсність, адже жалюгідні словечка оголосили (тільки вдумайтесь!) „дієвим засобом боротьби проти дискримінації жінок“. І виправдання одне-однісіньке – „звикнуть“.

Але ж, як бачимо, за „живе творення мови“ (саме так гендерно заклопотані називають свою сокириницьку роботу) узялись особи, які в цьому тямлять не більше, ніж пороса в апельсинах. Одне слово, випадкові люди, якісь недоучки з вузівськими корочками. Чуття української мови вони геть позбавлені, про пройдений нею шлях не мають і рожевого уявлення, у закономірності й застороги словотвору навіть не посвячені. Безпросвітні неотеси, чого ж від таких чекати?

І буде дуже м'яко сказати, що вони справляють гнітюче враження. Проте пиhi в них, лжеправди в руках хоч відбавляй.

Цілком очевидно, що хтось із-за лаштунків керує дійством. Тобто ота-ра має своїх провідників, котрі свідо-

мо спрямовують мовлення на стежку збочення.

Однак виявилось, що представниці прекрасної статі (переважна їх більшість) воліють краще бути „невидимими“, ніж поставати перед світом у кривому дзеркалі й перетворюватися на загальне посміховисько.

Спростовано вже чимало небелиць, поширених гендерно чутливою братією (звичайно ж, укупі із „сестрією“: якщо є братія, то обов'язково мусить з'явитись і „сестрія“). Проте дурисвітів (і „дурисвіток“ – жінки ж, хоч і за лаштунками, мають бути видимі) це особливо не бентежить. Зроблено ставку на підкреслене розмежування чоловічого й жіночого. Ось такий він – войовничий фемінізм!

Гендерна належність – це щось ширше й різноманітніше, ніж ото-тоження себе із чоловіком чи жінкою. Тому посилення на гендер у мовних питаннях позбавлене смислу.

Коли феміністки пишуть про якусь дискримінацію жінок, закладену в мові, то вони вочевидь не розуміють, що дискримінація – поняття правове, що вона може бути в державі та суспільстві, а не в мові.

Отже, давно пора зупинити це цей дикий розгул. Однак ті, хто мав би покласти край баламутству та вказати пройдисвітам на місце, ні пари з вуст.

Де високоповажне керівництво двох інститутів Національної академії наук України – мовознавства імені О. Потебні та української мови? А чим зайнятий уповноважений із захисту державної мови? Одним з його завдань якраз і є захист української мови як державної.

Є ще в нас Національна комісія зі стандартів державної мови. Саме її завданням є „збереження та розвиток державної мови через встановлення стандартів“. І де ж вони, ті стандарти?

Тим часом і школяреві зрозуміло: недолугі утвори-каліки „босса“ та „шефіня“, „адвокатка“ та „нотарка“, „поліглотеса“ й „хірургеса“, „амбасадорка“ та „посолка“, „міністерка“ та „прем'єрка“, „бакалавриня“ й „філософиня“, „педагогиня“ та „членкиня“, „медикіня“ й „історикіня“ – то все несловникові одиниці, тому ні про який взірєць навіть говорити не доводиться. От тільки чомусь немає тих, хто сказав би про це прямо та вжив заходів для наведення порядку.

Проте всьому свій час. Рано чи пізно громадяни обов'язково спитають: навіщо нам потрібні байдужі до всього та безпорадні науковці? За що держава платить їм гроші?

А тим часом наруга над українською мовою у вигляді гендерно-феміністичного свербежу язика триває. Тому знову її захист лягає на плечі свідомих громадян.

Пішов з життя Анатолій Гайдамака

27 жовтня пішов з життя справжній патріот України, український художник-монументаліст, Заслужений діяч мистецтв України, Народний художник України, Лавреат Державної премії ім. Шевченка, Член-кореспондент Національної академії мистецтв України, Національної спілки художників України, член творчого об'єднання „Погляд“, член Центрального правління Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Т. Шевченка, Член Народного союзу „Наша Україна“.

Народився він 9 червня 1939 року в селі Волосківці Чернігівської області.

Закінчив Харківське художнє училище, Московське вище художньо-промислове училище, працював художником-архітектором інституту „Київпроект“. З 1995 року – головний художник Меморіального комплексу „Музей Другої світової війни“.

Він є автором оформлення Державного історико-культурного заповідника на острові Хортиця, музеїв у Шепетівці, Чернігові, Житомирі, Києві, селі Шевченкове, Каневі, Одесі, церкви Святої Трійці в Македонії, художнього оформлення Національного музею „Чорнобиль“ у Києві, нової експозиції в місті Форт Шев-

Св. п. Анатолій Гайдамака

ченка в Казахстані.

Розробив проєкт і збудував Меморіал Героям Крут, а його проєкт Меморіалу Героям Трубежа – в стані будівництва... Учасник українських та міжнародних виставок в Швеції, Данії, Німеччині, Польщі, Угорщині, Чехії, Словаччині.

Творчості А. Гайдамаки присвячено художньо-документальний фільм „Гайдамацький шлях“.

Усі, хто знав А. Гайдамаку, любили і поважали його за чуйне ставлення до людей, велику душевну щедрість, мудрість і оптимізм. Світла пам'ять про А. Гайдамаку назавжди збережеться в наших серцях.

Євген Лупаков

Пластовий Загін „Червона Калина“
5-ий Курінь УПС і 23-ий Курінь УСП

Ділимося сумною вісткою з усіма братчиками
Загону та пластовими друзями, що у вівторок,
17 жовтня 2023 року, на 94-ому році життя
відійшов на Вічну Ватру наш братчик,

св.п.

пл. сен. РОМАН КОМАРНИЦЬКИЙ

народжений 17 травня 1929 року, в Синевідську Вижнім

Покійний похований на цвинтарі св. Андрія Первозваного
в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Складаємо наші глибокі співчуття родині Покійного.

Генеральна Старшина Загону

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 130 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати: 973-292-9800 дод. 3040

Річна передплата – \$90.

Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

***ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.***

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:
6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

**APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 4.50% нарахована денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 5/18/2023.*

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency